

ELŐFIZETÉS

HELYTREN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona.
VÁRÓKÉNT:
 Egy évre ..... 20 korona.
 Egy hónap ..... 2 k. 40 f.
MEGJELENÉS:
 4-hetente postai úton egyszer 20 fill.
 minden következőben 15 fillér.
 Nyitólátó ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József Köherczeg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1903.

FELKELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, július 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Döntő ütközet előtt.
- A képviselőház ülése.
- Egyről-másról. Irta: Lux Terka.
- Politikai érdekességek.
- Szocialisták Aradmegyében.
- Manifesztum-harc.
- Sándor király — apagyilkos.
- A haladók pápa.
- Aradiak a drezdai kiállításon.
- Egy találka következményei.
- A tűzér-kaszárnya lángokban.
- Robbanás az aradi papírgyárban.
- Halálos elgázolás Arad mellett.
- Tragédia a vonaton.
- Véres bíróválasztás Szatmármegyében.
- Egy elárverelt utca.
- A vasárnapi munkaszünet.
- Karlsbadi levél. Irta: Domonkos Lajos.

Döntő ütközet előtt.

Arad, július 18.

Azután a felháborodás után, melylyel *Khuen-Héderváry* grófnak azt a tervét fogadták, hogy a képviselőházat az ex-lex dacára is feloszlatja: a miniszterelnöknek egy új megoldási eszközhöz kell folyamodni. Mértékadó politikai körökben már lanszirozzák a hírt, hogy a miniszterelnök azzal a tervvel lép a Ház elé, hogy szavazza meg neki az indemnityt, melyben azután az új választást kiirhatná. A miniszterelnök az ellenzék beleegyezését arra építi, hogy elődje alatt maga az ellenzék ajánlotta fel az indemnity meg-

szavazását oly célból, hogy a Ház fel legyen osztható.

E felfogással szemben az ellenzék arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem bízik Héderváry alatt a választások tisztaságában, nem talál garanciát arra, hogy az új választás a törvény szellemében ejtelnék meg. Tudják és érzik nagyon jól, hogy az új miniszterelnök minden eszéköt megragadna, hogy az ellenzék a választásoknál megtizedelje. A megtört ellenzékkel aztán könnyen végezne a parlamentben.

A megoldásnak ez a módja tehát teljesen ki van zárva. Hédervárynak új módszerről kell gondoskodnia, melylyel a parlamenti tárgyalások nyugodt menetét biztosítani lehet. *Nemzeti engedmények* kellenek. Hédervárytól sok, más miniszterelnöktől talán kevesebb.

A nemzeti vívmányokat illetőleg érdekes fordulatot jelentenek Budapestről. E híradás szerint az ellenzék kitartó küzdelme és a nemzet hangulata végre arra bírta a legfelsőbb udvari köröket, hogy fontolóra vegyék azokat a követeléseket, melyeket a *hadsereg* kérdésében a nemzet támaszt. A képviselőházban ma egész határozottan tartotta magát a hír, hogy a korona *Lichtenstein* herceg főszerartásmester által bekérte azt a memorandumot, melyet a kecskeméti szabadelvűpárt egy küldöttsége adott át *Apponyi Albert* gróf utján a képviselőháznak.

Ez a memorandum ugyanazokat a nemzeti vívmányokat követelte, mint a függetlenségi párt, kivéve a hadsereg vezényleti nyelvét. A korona így akar tájékozódni a nemzetben jelentkezett áramlatokról, hogy azokat a maguk módja szerint méltányolja.

A korona informálásával függ össze, hogy ujabban a miniszterelnök felszólította a *szabadelvű párt tagjait*, hogy vegyenek részt a mostani vitában s hangsúlyozzák beszédeikben, hogy *ők maguk is a nemzeti követelések teljesítése mellett foglalnak állást*. Ennek a taktikának az a titka, hogy a kormány meg akarja győzni a koronát arról, hogy a nemzeti követeléseket immár nemcsak a függetlenségi, de a szabadelvű pártban is hangoztatják.

Ugyancsak a nemzeti vívmányokkal függ össze *Khuen-Héderváry* miniszterelnök tervbe vett ischl-i utja is, a mely, mint tudjuk, egyelőre elmaradt. A félbenmaradt audienca okát fővárosi politikai munkatársunk kormánypárti forrásból vett információk alapján ma így adja elő:

A miniszterelnök csütörtökön táviratban tett részletes jelentést a királynak a parlamenti helyzetről. Bejelentette, hogy a függetlenségi és 48-as párt az obstrukció mellett foglalt megint határozott állást, de egyúttal azt is, hogy gróf *Apponyi Albert* kezdeményezésére újabb pártközi konferencia van készülöben, amely pártközi konferencián keresnék a kibontakozásra

A hétről.

A muzikális finánc dala.

Andante.

A pénzügynek vagyok az egyik öre
 Vagy finánc, magyarul,
 Ki pályáján lassan megyen előre
 Mig belé nem tanul,
 Beszedem a kirottvott illedeket,
 S a dugott szüzdohányt,
 Láttomra a szerelem vágya éget
 Menyecske és leányt,
 De engem ah, már nem gyújt lángra senki.
 A zongorámon mind csak ezt verem ki

Do, re, mi, fa, sol, —
 Szívem másért zakatol!

Scherzo.

Mig pénzügyörvé nem tön az állam,
 Gyerek valék, diák,
 Ot vonalu papiron komponáltam,
 Ezer melódiát.
 Szimfóniák teremtek és etüdök,
 Mámortelt valcerok,
 Az iskolába mindhiába küldött
 Mamám, a jó öreg.
 Az áruismében s a könyvitelben
 Gyönyörűséget ab, soha se leltem,

Do, re, mi, fa, sol, —

Szívem vágya másra tol,
 A mig kezem zengő fermába róttá
 A tenger hangjegyet,
 Gyakorta odavon, ha szólt, a nóta
 Egy kicsi özvegyet,
 Rajongani kezdett a muzsikáért
 Szinte belémerült,
 Bekopogott szobámba, hogyha ráért
 S a közelembé ült,
 En komponáltam a zongora mellett,
 Ő kisegített, egy hang ha kellett.

Do, re, mi, fa, sol, —

„Mindjárt megy, ha maga szól!”
 A komponálás közt belészerettem
 Es ő meg én belém,
 Meg is vallottuk egymásnak mindketten,
 Tavasz egy reggelén,
 Hogy senki nálam jobban, s nála hübben
 Soha nem szeretett,
 Es ez vala az uvertür a műben
 Melyet baj követett.

Azt mondtam: „egymásért hiába égünk,
 A boldogság nem itt terem minékünk,

Do, re, mi, fa, sol, —

Másutt, messze, valahol!”
 Ugy lett, a hogy valcerrel Konti zengi,

„A szokás párosan...”

Elillantunk, mikor nem látta senki
 Terv nélkül, céltalan,
 „Ne reszkess a gyálmom; aggódní nem kell
 Majd csak el nem veszünk;
 Hisz jóhalkunk nótaival, szerelemmel
 Ha éhesek leszünk,
 Majd nótaikat csinálók és eladjuk
 Még ezreket fogunk szerezni rajtuk,
Do, re, mi, fa, sol, —
 Majd segít a kotta, toll!

Moderato.

A pénzből kifogytunk, mi volna hátra,
 Álmunknak vége lett;
 „Gyere haza, meg van minden bocsátva”
 Hivott az üzenet,
 Ő hazajött, — és én is hazatértem,
 S szétváltak utaink,
 S már nem rajong a zenéért, se éntem,
 Sőt felém sem kacsint.
 S én újra, a szuette pianinón
 Melodrámba sirtam el a kinom.
Do, re, mi, fa, sol, —
 Asszony vagy, csak but hozol!
 Kí boldogtalan emlékek gyötörnek
 Ne szidja az eget,
 Kövessen engem: menjen pénzügyörnek

való módot. Fölvetette egyúttal Khuen-Héderváry azt a kérdést: kívánja-e a felség, hogy személyesen is elmenjen jelentést teendő Ischlbe?

A válasz ugyancsak távirati uton érkezett meg tegnap délelőtt és míg a király ebben egyrészt újlag felhatalmazta Khuen-Héderváryt azoknak az intézkedéseknek a megtételére, melyekre nézve két hét előtt már történt megállapodás, mikor a miniszterelnök legutóbb Bécsben járt s amikor az a hír járta, hogy Khuen-Héderváry a képviselőház feloszlására vonatkozó királyi kéziratot hozza magával, másrészt válaszolta, hogy a pártközi konferencia előtt ő felsége nem kívánja a miniszterelnököt fogadni.

Ennek a táviratnak a megérkezése után adták ki a *Bud. Tud.* című félhivatalos lapban azt a kommunikét, melyet mi is közöltünk, hogy tudniillik Khuen-Héderváry egyelőre nem szándékozik Ischlbe utazni.

Ami már most a pártközi konferencia tervét illeti, erre nézve a következő értesülésünk van:

A miniszterelnök, ama megállapodások alapján, melyek már két hét előtt történtek Bécsben, olyan kijelentéseket fog tenni, amelyek, mint hiszik, teljesen megnyugtatólag fognak hatni az ellenzékre és lehetővé fogják tenni a parlamenti rend helyreállítását. E kijelentések vonatkozni fognak egyrészt az 1867. XII. törvény-cikk végrehajtására, másrészt az 1899. XXX. törvénycikkre. — Nemkülönböztetve ki fogja jelenteni a miniszterelnök, hogy sem a képviselőházat feloszlítani, sem egyéb olyan intézkedést tenni nem szándékozik, mely a törvénynyel ellenkeznék.

Ha a pártközi konferencia akceptálja ezeket a kijelentéseket és ha az ellenzék is megnyugtatóknak fogadja el azokat, úgy a miniszterelnök a Ház plénuma előtt is meg fogja tenni a kellő enunciaiókat.

Beszélnék arról is, hogy a kabinetben változások lesznek és hogy a kormány

oly személyekkel fog kiegészítettetni, akiknek az egyénisége garanciát jelent abban a tekintetben, hogy a kormányzat sem törvényellenes, sem nemzetellenes nem lehet. Így mondják, hogy gróf Apponyi Albert venné át a *belügyi* tárcát, amit tényleg az ellenzék minden része szívesen fogadna.

Hogy ez azonban mennyire felel meg a tényeknek, az e pillanatban még nem ellenőrizhető és mindenestre nagy kérdés, ha vajjon Apponyi egyáltalában hajlandó-e tárcát vállalni a Khuen-Héderváry kabinetben?

Annyi bizonyos, hogy a jövő hét meg fogja hozni a döntő fordulatot.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítás —

Budapest, július 18.

Jegyzőválasztással vette volna kezdetét a mai ülés, azonban fél 11 órakor még negyven képviselő nem volt jelen, hogy az ülést megnyithatták volna, holott a szavazáshoz száz képviselő szükséges. *Nyegre* László és *Hertelendy* László, a jegyzői kar fiatalága, mozgósították az összes telefonokat és teremőrköt, hogy határozatképeséget teremtsenek. Ez tizenegy órára sikerült is. Félig álmosan, félig bágyadtan a tikkasztó melegtől érkezett meg egy csapat honatya. A nagy szemrehányásra azzal feleltek, hogy ilyen afrikai hőségben senkisémben ambicionálja magának a lázas tevékenységet.

A harci-párt vitarendezői azonban serények ma is: sárga kinal ruhában jelentek meg. *Olay* Lajos és *Fáy* István és élénken lapozgatnak a noteszeikben: ott vannak megörökítve az obstruáló szónokok.

A jegyzőválasztás egyébként példás rendben folyt le. Hogy miért szavazott a szabad-elpárt *Rátkayra*, azt megírják a mai lapok, de hogy milyen jelentőséget tulajdonított evvel a választásnak a harci-párt, bizonyítja az, hogy ebben a választásban is az obstrukció diadalát ünnepelték.

Egész sereg interpellációt jelentett be a

legkedélyesebb horvát: *Deđovics* György. Ha minden horvát úgy érezne a magyarsággal együtt, mint ő, nem sok ok volna a panaszra.

Részletes tudósításunk itt következik:

(A jegyzőválasztás.)

Elnök: Dániel Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Plósz Sándor, Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Tomasics Miklós miniszterek.

Elnök 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat.

Deđovics György jegyző jelent, hogy *Trubinyi* János, *Lovász* Márton, *Udvary* Ferenc, *Lendl* Adolf és *Olay* Lajos interpellálni fognak.

Elnök a *Rátkay* László lemondásával megüresedett jegyzői állásra szavazást rendel el. A szavazás után feláll.

Madarász József és ezeket jelenti ki: Az ő álláspontját mindenki ismeri. Ő régi kuruc s azok sohasem beszéltek sokat. A miniszterelnök programjára azt mondja: „Nincsen abban semmi virtus, Verje meg a Jézus Krisztus!” (Derűtség.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után, ami fél 1 óráig tartott.

Elnök kihirdeti a jegyzőválasztás eredményét. E szerint beadott 180 szavazat. Ebből 125-en szavaztak *Rátkay* Lászlóra, 4 szavazólap üres volt, egy szavazat *Makkay* Zsigmondra esett. (Derűtség.) E szerint *Rátkayt* megválasztott jegyzőnek jelenti ki.

(A miniszterelnök programja.)

Sturmann György: Azt a harcot, amelyet immár nyolc hónap óta folytat az ellenzék, fel nem adják.

Lengyel Zoltán: Nincs miniszter!

Madarász József: Nem baj!

Ugron Gábor: Nincs szükség rájuk!

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök belép a terembe.

Sturmann György: A magyar nemzet csak úgy nyerheti vissza önállóságát és függetlenségét, ha a hadserege magyar lesz. (Helyeslés a szélsőbalon.) A hadsereg magyarsága biztosítva van a 67-ik XII-ik törvényben és ha azt végrehajtani a 67-es alapon álló többség nem akarja, akkor a kiegyezés végkép elveszti hitelét és értékét.

A hatalmi körök siettek még inkább elhomályosítani a törvényt. Végre itt az ideje, hogy megvalósítsuk már a hadsereg magyarságát. Nem tűrhetjük, hogy fiaink idegen nyelven szolgálják hazájukat és idegen zászló alatt harcoljanak. (Helyeslés a szélsőbalon.) A független-

Es sebe bégad.

Mig kutatom szagát a szüzdohánynak,

S fokkal méröm a szeszt,

Kinzó terhéből szivemen a bánat,

Mindennap, egyre veszt.

S az emlékről, melyet szivembe' hordok

Csak néha zengek egy méla akkordot

Do, re, mi, fa, sol,

Mért is nem ütött ki jól? . . .

Forgács.

A kis doktor.

Irta: Kádár Gusztáv.

Vánnek Pál volt a becsületes neve és csak a ferencvárosi bérházban, ahol lakott, szolgált doktor urnak. Egy ügyvédnél dolgozott és a doktorátusra készült, de a ház lakói szívesen előlegezték neki a doktor címet. Amilyen kis, tehetetlen embernek tartották a kollegái, olyan nagy tekintély volt a házbeliek előtt és valahányszor elötűnt kopott, fénylő zsakettje, nagy tisztelettel megsüvegezték:

— Alászolgája doktor ur.

A füszeres vele iratta meg a folyamodványát a trafikengedélyért, a házmester vele toltette ki a bejelentő lapokat. Szerették és becsülték az egész házban és ő nagyra is volt evvel a tekintélyyel.

Az egész ház szentül meg volt róla győződve, hogy még egyszer miniszter is lesz belőle.

A kis doktor meg volt elégedve a sorsával. A fizetése felét hazaküldte a szüleinek, ő

maga beérte a másik felével. Itt olcsó áron lakott a Parteréknél, a kis ferencvárosi házban.

A Parter-család, hol gimnázista kora óta lakott, nagyon szerette a fiút. Ha pénze fogytán volt, szívesen hiteleztek neki, viszont ő is gyakran kölcsönzött nekik, ha megszorultak rá. Az apa, anya, meg a tizenhétéves Irén gyakran mondogatták:

— Tudjuk jól, maga Vánnek ur elhagy minket mindjárt, amint leteszi a doktorátust.

— Dehogy Irén kisasszony, hogy is gondolhat ilyet? Nem tudnám én magát elhagyni, ha megtenném, visszasírna magához a lelkem. Aztán a szavam is köt, ígéretet tettem a szüleinek . . .

Ugy is tekintették őket a házban, mint jegyeseket. Irén még kis lány volt, mikor Vánnek odakerült és az ő szemelattára serdült föl nagy hajadonlánygyá. A kis doktor mindig gyönyörrel nézett a lányra, együtt hancuroztak, nevettek, énekeltek. A meleg nyári estéken kiültek a folyosóra, a lány reáfeküdt a folyosó vasrácsára, a doktor megragadta kezét és a fülébe sugdosta:

— Irén kisasszony, még csak három hónap aztán doktor leszek.

Mikor a lány mellette volt és elnézte vetődő szőke haját, gyerekes mosolygását, nyulánk, ringó természetét, nem is merte elhinni, hogy ez a pompás teremtes szeretheti őt.

Irén nagyon irigyelte a többi eladólány, hogy doktorné lesz belőle. Vasárnap délelőtt a lány a kis doktor ruházatát hozta rendbe. Minden héten kivásalta egyetlen, utcaképes kabátját, a zsakettet, amely soha mások nem kerül le a kis doktor vállairól. Vasárnap délután együtt indultak sétára. A Vánnek szürka ko-

pott alakja mellett sudár természetével büszkén haladt a lány. Ilyenkor szentül föltette magában a kis doktor, hogy feleségül veszi a lányt, bármi történjék is vele. Csak este, mikor magában maradt a kis szobában, furta fejét a gondolat: vajjon lesz-e miből megélniök.

Néha keltek amolyan titkos vágyai, hogy elhagyja egyszer azt a szegény házat. Eljár majd ő is kollegáival társaságba, beszélgetni fog a finom urilányokkal, elvesz egyet közülök feleségül, eleget nyomorgott már, ur lesz végre belőle.

Egy hónap választotta el a nagy exámentól, amikor a principális magához hívta a szobájába. Nagyon csodálkozott rajta, hogy az ügyvéd az ajtót is betette mögöttük.

— Kedves Vánnek ur, — mondotta — néhány komoly szót akarok váltani önnel. Nem sokára leteszi ön a doktorátust.

— Igen, egy hónap múlva . . .

— No lássa, egy hónap múlva már doktor lesz, készülhet aztán az ügyvédi vizsgára. De mint doktornak is másként kell élnie, ha vinni akarja valamire.

— De hisz tudja ügyvéd ur, hogy . . .

— Tudom, azt akarja mondani, hogy szegény ember, nem telik magának. De lássa, én magára biznám a doktorátus után az irodám vezetését. Ha aztán egy kis pénzmagra tesz szert, csakhamar jó irodát nyithat.

A vaskos, puffadtarcu ember most erősen szeme közé nézett a kis doktornak.

— Lássa, magának hiányzanak az összeköttetései. Egy fiatalembernek a maga korában meg kell fordulnia a társaságban, mozognia kell az emberek között. De maga, a mint itt teendőit bevégezte, bazarohan oda

ségi párt folytatja ezt a harcot, habár jól tudják, hogy a katonai és udvari intrika mindent elkövet a harc sikere ellen. Más megoldás nincs, mint megvalósítani a nemzet óhajait. Erőszakkal azokat elfojtani nem lehet. (Helyeslés balról.)

Hock János: Ugy van, más megoldás nincs!

Fáy István: A magyar vezénnyelvet meg kell adni!

Olay Lajos: Nem lehet erőszakoskodni!

Beöthy Ákos: Nem ám, mert a botnak két vége van.

Sturmann György: Ezt az országot ki kell békíteni, ki kell eszközölni, vagy meg kell adni a jogokat, vagy addig harcolnak, a míg a fegyvert ki nem csavarják a kezéből.

Ismétli, hogy a függetlenségi párt nem programjéért küzd most, csak a 67-es párt programjéért, mert ők a független, önálló magyar hadsereget követelik. A miniszterelnök programját nem veszi tudomásul. (Éljenzés a szélbalon.)

Lovászi Márton: Miután több interpelláció van előjegyezve, kéri, hogy beszédét hétfőre halaszthassa. (Helyeslés.)

(Az interpellációk.)

Elnök javaslatára hétfőn a mai napirendet folytatják.

Következtek az interpellációk.

Trubinyi János a Morva folyó kiöntése tárgyában interpellál. A Morva völgye ugyanis el van öntve és a szegény nép érdekében sürgős intézkedést kér.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök az interpellációra nyomban válaszolt. A kívánságot méltányosnak tartja. Kijelenti, hogy a szabályozáshoz legközelebb hozzáfognak s a kártérítést a lehetőséghez képest megadják.

Trubinyi a választ köszönettel vette tudomásul. Tudomásul vette a Ház is.

(Támadás a jegyzők ellen.)

Lendl Adolf a délvidéki kivándorlások dolgában interpellálja meg a belügyminisztert. Szerinte a kivándorlásnak nemcsak közgazdasági, hanem közigazgatási okai is vannak. A jegyzők sok helyen basáskodnak a néppel, a lakosságot elkéserítik s az izgató apró lapocskák éppen erre spekulálnak. Elmondja, hogy egy szerb-német községben a jegyző 400 forint gyűjtött össze meg nem engedett célokra s erre a gyűjtésre az alispántól szerzett engedélyt.

Boncza Miklós: Bizonyítsa ezt be!

Olay Lajos: Hagyják csak beszélni. Majd bebizonyítja, a mit állít.

Isten háta mögé, ahol lakik, aztán másnapig a szobájában rejtőzik. Én alkalmat nyujtok magának, hogy bekerüljön a társaságba. Tudom, hogy nagyon jóra való ember, a nőm is érdeklődött ön iránt. Látogasson meg engem, tán holnap este, vacsorára. Biztosítom, jól fog mulatni, a Paula leányom remekül zongorázik.

— Köszönöm főnök ur — rebegte, azzal kislépett.

A kis doktor körül forgott most a világ. A kis ferencvárosi házat most piszkosnak és csunya-nak találta. A házmester alázatosan köszöntötte, de most ezt csak úgy félvállról viszonozta. A lakásban Irén fogadta mosolygó arccal, de ő alig hederített a lányra, rögtön a szobájába sietett és becsapta maga mögött az ajtót.

Lefeküdt a pamlagra és félig nyitott szemmel gondolt most arra, amit a principálisa mondott. Nagyon izgatottan jött el tőle és csak a beszédének a vége csengett folyton a fülébe, hogy a Paula kisasszony mily szépen zongorázik. Vánnak már gyakran látta a lányt. Köszönt is neki, de egyszer sem volt annyi bátorsága, hogy szóba ereszkedjék vele. Nem volt már nagyon fiatal, a balszeme alatt egy lencsét hordott. Az irodábat már egynehányszor rebesgették, hogy férjhez megy, de úgy látszik mindannyiszor abban maradt a dolog. — Most, hogy a kis doktor rá gondolt Paulára, úgy találta, hogy nem is oly csunya. Egyszeriben eszébe jutott, hogy mily pompás lenne az, ha neki is díszes lakása volna, előszobával, hol várakoznának rá a kllensek. Ha nagyságos ur lenne és cilinderben járna mindég.

Kitekintett az udvarra és szörnyen szegé-

Elnök: Ilyen állítást csak akkor lehet tenni, ha van rá bizonyíték.

Lendl Adolf: Van rá írásbeli bizonyíték! Azután egész sereg délvidéki jegyző ellen hozott fel vádakat, kérve a belügyminisztert, hogy az illető jegyzők fegyelmi vizsgálat alá helyezése iránt gondoskodjék.

Több interpelláció nem lévén, az ülés d. u. fél 2-kor véget ért.

Egyről-másról.

(Kánikulai gyönyörűség. — A politika. — A képviselők izzadnak. — Barrison Lona. — Egy revolver-lövés. — A bosnyák alkirály — A ma és a holnap.)

Írta: Lux Terka.

Budapest, július 18.

A júliusi nap pazarul ontja rekkenő hevét s a forróságtól süppedő aszfalton elkinzott alakok lámolyognak inkább, mint mennek. Beköszöntött a kánikula a maga egész félelmetes miveltában s ha egy ismert mondás mintájára azt lehetne mondani, hogy az elfogyasztott sörök és fröcscsök száma szolgál mértékül a hőségnek, úgy a legkietlenebb afrikai sivatag szegyenkezve bujhat el szeretett fővárosunk mögött. A mi arról is bizonyítást tesz, hogy a budapesti magyar csöppet sem takarekos, amikor arról van szó, hogy a torkát kissé meg kell locsolnia.

Szó, a mi szó, Budapesten lenni most csak igen mérsékelt gyönyörűség s az emberiségnek kényszerűségéből itt rekedt része bizonyos vágyakozással gondol arra, vajha valami büne miatt Szibériába deportálnák. Talán valami kis politikai vétség miatt lehetne.

Mert ez az eszme az, amire mindig és minden körülmények közt kapható a magyar: a politika. Méternyi magas hó borítja az utcákat, a jóságos égből ökölnyi jégdarabok potyoghatnak, olvadhat az aszfalt, áradhat a Dunán, megindulhat helyéből a Szent-Gellérthegy — a magyart mindez nem zavarja politizáló kedvében. Ime, kinn a perifériákon peng a kassa, halomra dől a rend, munkás aratók kötik kővébe az áldást s a tisztelt honatyák, a kiket pedig jórészen igen közölről érdekelné ez a földmunka, feledve a csapat-papot, inkább itt izzadnak az ország tanácsházában. Hát persze,

hogy nem szívesen teszik, de hagyjuk, ez más lapra tartozik. Legalább e sorokból legyen száműzve a politika.

Ám ha már itt van muszájból a honatyá, meg itt van vele együtt szintén nem jászántából egy sereg uriember, hát valamit csak kell csinálni, hogy legalább este, a mikor kissé tűrhetőbb az állapot, ne unja magát az ember. Nem kell sokáig törni a fejet rajta; vig muzsikaszóval vonul ime végig a városon Ős-Budavár saját külön zenekara s fujja sok jó akarrattal, ha nem is valami klasszikus tökéletességgel a fölkapott „gassenhauer“-eket, nem kimélve sem a csinadrattát, sem a bombardont. Hát ördög vigye most a klasszikus zenét, nyár van és az Ős-budavári zenekar egy ötlet erejéig éppen jó; ez az egy ötlet, amelyre mindennap újra rá kell jönni, az, hogy az estét Ős-Budában tölti el az üdülni és szórakozni vágyó férfinép. Az ötlet nem valami rendkívüli, de megelégszik vele mindenki s hogy zenéje erre az ötletre rávezesse az embereket: biz' isten, egyebet Ős-Budavára sem akar.

És miért is ne menne oda, a ki szórakozni akar. Hisz a Varieté-színpadon ott lejt a táncát a nevezetes Barrison Lona, az egyetlen, a ki a Barrison-leányok közül hű maradt a deszkákhoz. Eljött újra az ő kedves Budapestjére, a melyhez annyi szép és titkos emlék fűzi s él abból az érdekességből, a melylyel egy miatta eldördült revolver-lövés veszi őt körül, kioltván egy szerelmes gróf urfi életét, a ki azonfelül huszár-kadét is volt. Egy ilyen buta revolvergolyó sokszor elegendő arra, hogy valamely kicsi nő minden egyéb képesség hiányában s érvényesülhessen a brettlin. Hogyne! Egy nőcske, ki miatt megvált életétől egy gróf, egy huszár, már az csak érdekes attrakció. A haláltosztó fegyver elszálló füstjéből így bontakozik ki ime a karrier fénye.

E gyönyörű, de forró napfényben az elmúláson gondolkozván, ime éppen stilszerűen gyászmenet vonul el az ablakom alatt. De ragyogó gyászmenet ám, nem amolyan közönséges temetés. Elöl diszruhás rendőrök, egész század, három nagy virágoskocsi, telerakra koszorúkkal, mikről tarka színpompában omlanak le a

nyesnek találta most a házat. Zubonyos munkások tértek haza a gyárakból, kis bőrtáskában cipelték a szerszámokat. Megkapta a vágy, hogy kirepüljön ebből a fészekből, el a belvárosi nagy palotába. Fölkelt a pamla-gról és ment nyakkendőt vásárolni. Hosszú, világos nyakkendőt vásárolt és minden bänkódás nélkül egy forintot szurt le érte. Nyakkendője volt most már, csak az egyetlen kabátot kellett kivásárolni.

Most is Irénhez fordult, hogy tegye meg neki ezt a szíveséget.

Irén csodálkozva tekintett rá:

— Nincs holnap vasárnap.

— De kell nekem a kabát okvetlenül, a barátaimmal vacsorálok.

— De mit látok Vánnak ur, maga nyakkendőt is vásárolt, új nyakkendőt és hozzá még ily finomat.

Irén szemében már egy könyecsepp ragyogott, de Vánnak ezt most észre sem vette, csak annyit válaszolt:

— Ugy-e jól választottam?

Másnap délután a kis doktor izgatottsága tetőpontra hágott. Mikor hazajött, Irén ott állott már a vasalódeszka előtt és fujta a tüzet a vasalóban.

A kis doktor gyorsan lerakta a kabátot és egészen közönyösen motyogta:

— Ugy-e, kedves Irén kisasszony, kivásolja a kabátot?

Két karjával hadonászva föl- és alá járkált a szobájában. Azon tépelődött, hogy mint fog viselkedni a vacsoránál. Először kezét csókol a mamának, valami szép bókot vág ki a leány részére, ha meg az zongorázik, ő majd éne-

kelni fog hozzá. Megmondja, hogy régóta vágyik az ismeretségük után és szeretne máskor is feljönni.

Előre is föltette magában, hogy az ételeket nagyon meg fogja dicsérni, mert tudta, hogy ez az ügyvédné érzékeny oldala és olvasta már valahol, hogy anyjának kell udvarolni, ha a leányt akarjuk elvenni.

A tükör előtt jó félóráig huzgálta az új nyakkendőt, s hasam hitte volna, hogy olyan nehéz egy nyakkendőt rendesen megkötni. Kínézett aztán a konyhába, hogy készül-e már a kabát.

Ott feküdt a kabát a hosszú deszkán kite-ritve, a deszka végénél meg két karjába rejtve fejét sírdogált az Irén. Mikor a kis doktor kérdezte, hogy kész-e már a vasalással, zokogó hangon felelte:

— Midjárt kész lesz, azonnal kész lesz, Vánnak ur.

A kis doktornak roppant keserű érzése támadt e hangra. Olyan sirnivaló kedv lepte meg őt is. Már irtózott is kissé attól a nagy vacsorától.

Irén azonban rá sem nézett, csak huzta végig a tüzes vasat a fekete kabáton és a kis doktor észrevette, amint egy nagy, nehéz könyecsepp hullott rá a kabátára. A siró kedv már a torkát szorongatta. Hirtelen odanyult a leány kezéhez, elvonta a vasalótól és fáradt hangon susogta a fülébe:

— Irén kisasszony, ne vasalja tovább a kabátot. Sehova se megyek. Itthon maradok.

szallagok. A halottas kocsi után óriás menet, temérdek fogat; a kocsikban az előkelő család, államférfiak, notabilitások, a király küldöttje is, a gyalogosok közt turbános, fezes, bosnyák habitusba öltözött alakok. Eljöttek utolsó útjára kíséren a nagyhatalmu, erőkezű, igazszívű miniszterüket, a „bosnyák alkirály“-t. Mert az ő temetése ez itt.

Még be sem fordul a sarkon a menet, a másik oldalról már újra közeledik az ősbudavári rezes banda. A halál mementója után, a vidámság, a mulatás, az élet mementója. Jól van, legyen hát igaza a rezesnek; holnap tán ránk kerül a sor, holnap tán minket kísérnek ki, nem ily pompá-an ugyan, de épp ily igazán, holnap . . . ej, hát az holnap lesz; ma még — hajrá! — ma még mulassunk!

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

(Wekerle — Kállay utódja.) Az a bosnyák deputáció, amely Kállay Benjámint temetése alkalmából Budapesten járt, tisztelgett Wekerle Sándornál és előtte kifejezte, hogy a megszállott tartományok lakói tulnyomó részének óhajta teljesülnie azzal, ha a király őt tenné meg a közös pénzügyminiszteri székben Kállay utódjának, s ha ilyenképpen ő lenne majdan a megszállott tartományok kormányzója.

Wekerle Sándor megköszönte az iránta megnyilatkozó szimpátiát, de utalt rá, hogy a közös pénzügyminiszteri szék betöltése kizárólag attól függ, hogy ki felé fog fordulni e tekintetben a király bizalma; továbbá rámutatott, hogy van több jeles magyar államférfi, akik — bármelyikükre essék is a király választása — bizonyára szívükön fogják viselni a megszállott tartományok lakosainak érdekeit.

A küldöttség tagjai Budapesten említették, hogy Ischlbe készülnek, ahol a király elé azt a kérelmet fogják terjeszteni, hogy Wekerle Sándort nevezze ki Kállay Bóni utódjául.

(Az elszett választás.) Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök temesvári mandátumáról ma különös híreket terjesztettek. Egyik hír az volt, hogy a választás dacára sem biztos, hogy gróf Khuen csakugyan képviselő gyanánt igazoltatik, mert gróf Khuennak nincs Magyarországon jogosultsága ahhoz, hogy választó és választható lehessen s a horvátországi választói jogosultságot nem lehet csak úgy átplántálni Magyarországra, mint a miniszterelnököt. A hírt azonban kétségbe vonták és most kutatják Győrben a listákat, hátha ott megtalálják gróf Khuennak a nevét.

De a temesváriak mindenképpen megvannak akadáva Boszankodnak, hogy olyan korán csinálták meg ezt a választást. Tudniillik, nincs kizárva az eshetőség, hogy gróf Khuen mint miniszterelnök megbukik s helyébe más jön, de a mandátum alapján Temesvár képviselője marad. Így aztán megtörténhetik, hogy a temesvári kerület képviselője marad gróf Khuen, mint egyszerű képviselő, holott őt csakis azért választották meg, mert miniszterelnök.

A jóindulatúak most azt ajánlják a temesváriaknak, hogy ebben az esetben forduljanak a képviselőházhoz és kérjék annak kimondását, hogyha valakit, mint

miniszterelnököt vagy minisztert választanak meg képviselőnek, az amikor ettől az állástól megválnak, köteles legyen egyúttal a mandátumáról lemondani.

Ez tréfa ugyan, de a miniszterekért rajongó kerületeknek hasznos utmutatás az őszinteség gyakorlására.

A M. Sz. mai számában a miniszterelnökhöz közel álló forrásból így ír a főispánok jelentéseiről s a Ház felosztásának akadályairól:

Vannak főispáni jelentések, amelyek azt adják tudtul, hogy a megye nem fogja kihirdetni a királyi leiratot.

Vannak jelentések arról, hogy a központi választmány nem írná ki a választásokat.

Ezek a jelentések a kisebb részt képezik.

Egy igen nagy része a jelentéseknek azt mondja, hogy a kormánypárt a mai kerületeknek csak egy kis részét tarthatja meg; a legtöbb kerület az ellenzék kezére jutna; a másik nagy része a jelentéseknek pedig azt mondja, hogy a mai pozíciók csak némi veszteséggel és akkor is csak a lehető legnagyobb áldozatok árán tarthatók meg.

Egyetlen jelentés sem biztatja a kormányt meghódítható kerületek kilátásával, ellenben mindegyik kivétel nélkül hangsúlyozza, hogy a közvélemény választások esetén feltétlenül az ellenzék felé fordulna.

Végül a jelentések egynémelyikében utalás történik a nemzetiségek várható térfoglalására is.

Nincs kétség benne, hogy a még hátralevő jelentések, amelyek egy-két napon belül már szintén a bán birtokában lesznek, hasonló szelleműek lesznek.

Ilyen körülmények között a bán kényszerítve van a tervéről, mint kivihetetlen és meg nem felelő megoldási módról, végleg lemondani.

Az országgyűlés feloszlata megtörtént volna, ha a kilátások kedveztek volna. A siker utólag mindent abszolválta volna és bár a kormánypárt oszlopos tagjai szoltak ellene, kétségtelen, hogy befejezett tények előtt ők is meghajoltak volna. Így azonban többé nem lehet beszélni erről.

Szocialisták Aradmegyében.

(Sztrájkoló aratók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

A megyeszerte megindult szocialista mozgalmak mind nagyobb tért hódítanak. Most közvetlen Arad közelében olyan községekben, hol eddig nyoma sem volt a szocialistáknak, keletre a szocializmus. Szemlakon, Forray-Nagy-Iratoson mozdult meg a nép, s Pécskán, hol már képviselve volt a hódító eszme, nagyon megerősödött az újabb időben.

Szemlakon, Istvánfy Béla pusztáján esztörtőkön este a mezői munkások abbahagyták az aratást, mert több bért követeltek, mint mennyi szerződésükben ki volt kötve, s a földbirtokos ezt nem volt hajlandó megadni.

Harminchat arató állott el a munkától, tizenhat azonban megszökött tőlük, s a kukoricában elbujt, nehogy a többiek kényszerítsék a sztrájkra. A többieket megidézte a pécskai főszolgabíró és 8-8 napi elzárásra ítélte. A főszolgabíró és rábeszélésére ezek is elhatározták, hogy folytatják az aratást. A munkások

vezére Macsán Miklós. A békétlenkedést szocialista izgatók idézték elő.

A közli Forray-Nagy-Iratoson vasárnapra népgyűlést hívtak össze a szocialisták. Erre azonban nem adott engedélyt a főszolgabíró, tekintettel a szemlaki mozgalomra, meg arra, hogy a pécskai vásár miatt le van foglalva a csendőrség. A népgyűlésre a következő programot tűzték ki:

1. A nép helyzete.
2. Miként kell a nép helyzetén javítani törvényes eszközökkel.
3. Melyik párt küzd törvényes eszközökkel a nép helyzetének javításán.

A népgyűlésre Budapestről szocialista szónok jött volna le Forray-Nagy-Iratosra.

Pécskán is mozognak a szocialisták. Izgatók járják be a falvakat és izgatják a népet. Hogy kik ezek az izgatók, még nem tudták kinyomozni.

Manifesztum-harc.

(Válasz a függetlenségi pártnak.)

Arad, július 18.

Barabás Béla nagyváradi beszámolója a múlt vasárnapi véres események, úgy látszik, nagyon sokáig beszélgetnek még magukról. A vasárnapi események epilógusai közül a legérdekesebb talán az a manifesztum-harc, mely a nagyváradi szabadelvű és függetlenségi pártok közt folyik. A multkor közöttük volt a függetlenségi párt manifesztumát. Most manifesztummal válaszol a szabadelvű párt is. E manifesztum így hangzik:

A nagyváradi függetlenségi és 48-as kör választmánya 1903. július 14-én tartott ülése határozatának a nagyváradi szabadelvűpártot érintő kijelentésére nézve a párt visszaautsítván a használt durva kifejezéseket, következőket tartja szükségesnek nyilvánoságra hozni:

1. Valótlan azon állítás, hogy a szabadelvűpárt a beszámolóval szemben bármily állást foglalt volna is el. Az egész város polgársága előtt ismeretes, hogy a Kereskedelmi Csarnokban megtartott gyűlés partállásra való tekintet nélküli választók összejövetele volt, melynek egyedül tárgyát az obstrukció elleni megnyilatkozás képezte. Azon különböző párthoz tartozó választók voltak jelen, sőt számosan olyanok is, kik a közelebbi választások a 48-as párt jelöltjére adták szavazatukat. A gyűlésen oly határozat, mely orvtámadásnak volna tekinthető, nem hozatott.

2. A 48-as kör választmánya nem nevezi meg az „orvtámadás tényeit.“ Ha abban talán orvtámadást, hogy a szabadelvű párthoz tartozó választók közül többen megjelentek a beszámolón, erre az felelet, hogy a beszámolóra a 48-as párt által meghíva lettek, tehát joggal mehettek el.

3. Ha abban van az „Orvtámadás“, hogy a szabadelvű párthoz tartozók közül fel akartak szólalni a beszámolón, vagy másként népgyűlésen, arra ki kell jelentenünk, hogy a párt ily felszólalással senkint sem bízott meg, az illetők egyéni és választópolgári jogok alapján kívántak felszólalni, mihez annál inkább is jogguk volt, mert a képviselő előzőleg hirdette, hogy lejő Nagyváradra, megkérdezi választóit és azok választóit teszi függővé további elhatározását. Ugy véljük, hogy ily kijelentés után joga van bár melyik választónak, hogy a kérdésre feleletet adjon.

4. Azon megjegyzésre, hogy „Tisza Kálmán 25 évi képviselősége alatt, soha semmi ellentüntetés szenirozva nem lett“, kijelenti a párt ő semmi ellentüntetést nem szenirozott másrészt Tisza Kálmán sohasem jött választói közé kérdést intézni, melyre a választóitól adandó választól tette volna függővé elhatározását, hanem csak beszámolót jött tartani.

A „Szabadság“-gal szemben való állásfoglalásuk jogát nem érintve, a párt kijelenti, hogy a „Szabadság“ objektív és igazságos magatartásával teljesen meg van elégedve, annak vezetése iránt bizalommal van.

TÁVIRATOK

Bulgária és Törökország.

Konstantinápoly, július 18. Tév az a hír, hogy a porta Bulgáriának ígéretet tett volna a határon levő csapatainak különös ki-sebbitését illetőleg. A porta csak arról biztosított, hogy a határon rendkívüli csapatösszpontositást nem eszközöl és nem tervez. Amíg a bandák üzelmei el nem nyomattak, fenn kell állnia a határőrségnek eddig való terjedelmében. A csapatoknak legutóbbi időben történt redukálása a 3. hadtest területén csak egy zászlóaljra vonatkozik. A porta ugyanis 16 ilave-zászlóaljat, azaz mostani nevük szerint 2. osztályú redifeket, elbocsátott, ellenben 12 őt behívott.

Mégfeneklett hajó.

London, július 18. A Llyod-társasághoz a Magalbaens-csatorna mellett fekvő Ponta Arenasból érkezett távirat szerint a Kosmos nevű hamburgi gőzhajó-társaság Thébe nevű gőzöse a Gay csatornában Ponta-Arenastól mintegy 200 mérföldnyire mégfeneklett. Bár a gőzöst szabaddá tették, az mégis erősen megsérült és Cunningham Islandon száraz földre kellett járítani az elsüllyedés elkerülése végett. E hó 14 én a hajó első részében 18 láányi víz volt. Egy gőzös buvárokkal és segítő eszközökkel elindult Cunningham Islandra. Másfelől azt jelentik, hogy a hajó utasai és személyzete jó állapotban vannak.

Sándor király — apagyilkos.

(Egy volt miniszterelnök leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 18.

Szerbia egy volt miniszterelnöke, *Georgevics Vladan dr.*, a *Zukunft* című hetilapban rendkívül szenzációs leleplezéseket tesz közzé Sándor király uralkodásának utolsó éveiről.

„Ma — írja a volt miniszterelnök — mikor már megtörtént mindaz, amit borzalmasabban Shakespeare képzelete se tudott volna magának kirajzolni, mindenkinek beszélnie kell, aki valamivel hozzájárulhat a Szerbiában törtétek megvilágításához. Szerb embernek egyáltalán nem lehet sürgősebb kötelessége. Sándor király miniszterelnöke voltam, — három év alatt a kilencedik — s én, *Georgevics Vladan*, aki immár elérkeztem életem határára, tanusítom Európa színe előtt, hogy Sándor király fölbérelt egy gyilkost, hogy apját Milánt megölessen. Sándor szerb király és akkori kedvese, később felesége, *Draga* fogadták fel *Knezevicset*, a gyilkost, hogy a király atyját, az új szerb királyság megalapítóját, a régi szerb cárság megszűnté óta az első szerb királyt, gyáván és alattomosan löjje le.

Egy napon kinyújtották tapogató csápjait. Milán király gyanút fogott, sejtette fia házassági tervét és kijelentette, hogy az egész szerb nép és ő maga is szigorúan ellent fognak állni az örökös terv végrehajtásának. Erre minden csendes lett és a fiu egyszerre oly gyengél lett az apjával szemben, mint azelőtt soha. Ekkor történt, hogy *Knezevics* többször rálőtt Milánra. És mi történt?

A revolvergolyók nem jól találtak, Milán király csak könnyen, de hadsegéde *Lukics* őrnagy súlyosan sebesült meg.

Mit kellett ekkor tenni, hogy a gyanút az igazi szerzőkről elhárítsák? Nos, a gyilkost megnyugtatták sorsa felől és hamis vallomásra bírták, azokat, akik őt felfogták, el kellett távolítani, a gyanút, a radikálisokra kellett hárítani és a gyermeki szeretett legnagyobb fájalmát kellett az arcra varázsolni. És íme sikerült, Ekkoriban nem voltam Belgrádban,

Marienbadban ért a hír a törtétekről és mikor bejelentettem, hogy visszatérek, a király azt sürgönyözte vissza, hogy maradjak, mert az őn gyors visszatérése a helyzetet a külföld szemében sokkal világosabbnak tüntetné fel, mint a milyen valóban.”

És ekkor ez történt:

A gyilkos *Knezevicset*, a botort, aki még a vérpadon mosolygott, mert a kegyelmet és a rá következő jutalmat egész biztosra vette, sokkal hamarabb elérte a hóhér keze és *Andrejevics* sabáci prefektust, aki tudott a dologról, ágyában megfojtva találták.

És Sándor, a kedves fiu? Olyan színjátékot rendezett, a milyent *Caligula* óta emberi szem nem látott. Még a merénylet napján a minisztereket magához rendelte a király, aki az összes radikális főembereket elfogatását és bebörtönöztetését követelte tőlük. A minisztereket megdöbbenette ez a kérelem. Hol voltak a bizonyítékok. Hol a gyanúkok? Hogyan lehet ilyen tömegelfogatást indokolni?

A miniszterek ingadozása elkésérítette a királyt. A második lovassági hadosztály parancsnokát, *Konstantinovic* Sándor herceget rögtön behívták a terembe és a király az összes miniszterek előtt szóról szóra így szólította meg:

— Ha neked most azt parancsolom, hogy az árulókat, akik ezen a listán szerepelnek, ma éjjel löved agyon; végrehajtod-e a parancsot?

Az ezredes elnémult, a miniszterek holtra ijedtek és hogy elkerüljenek egy rettenetes vérfürdőt, gyorsan beleegyeztek a követelésbe.

És hogy a tömeggyilkosságból nem lett semmi, az egyedül *Ferenc József* király egy erélyes közbeszólásának köszönhető, aki *Hordliczka* őrnagy katonai meghatalmazottja által röviden és velősen megüzente a véleményét, mire Sándor király gyilkolási dühe egyszerűben lelohadt.

A haldokló pápa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 18.

A mai nap sem hozott változást, a pápa állapota állandó. Orvosai azt állapították meg a jelenségekből, hogy a betegség előrehaladása stagnál s ez eltarthat heteken, sőt hónapokon által. A pápa ellentálló ereje ép oly csodálatra méltó, mint orvosainak és környezetének önfeláldozó ápolása, amelylyel szenvedéseit enyhítik.

Mindazonáltal nem szüntették be az előkészületeket a pápaválasztásra. Már a baltimorei bíboros érsek is megérkezett Európába, a Vatikánban pedig már megoldottnak hiszik azt a kérdést: ki lesz az új pápa. Miután *Giotti* bíboros a szavazatok biztos kétharmadával rendelkezik, a konklave eredménye nem kétséges.

Vaszary Kolos, a magyarországi bíboros hercegprímás is elkészült már a római utazásra. Máthái rendben, csomagolva vannak, úgy, hogy az első táviratra, amely Rómából érkezik, elutazhassék. Az a hír téves volt, hogy a hercegprímás előzőleg Ischlbe utazik a királyhoz s csak azután indul Rómába. Az esetleges pápaválasztásra mindenféle kombinációk indultak meg arra nézve, hogy magyar részről kire szavaznának. Értesülésünk az, hogy magyar részről *Gotti* bíborosra fognak szavazni, a kit igen ro-

konszenves egyéniségnek tartanak s ki a politikától is távol tartotta magát.

A pápa állapotáról a következő távirataink szólnak:

Róma, jul. 18. A *Voce della Verità* reggeli 4 órától azt jelenti, hogy az éj folyamán, néhány nyugtalan pillanatról eltekintve, a pápa állapotában nem történt változás.

Róma, jul. 18. A pápa állapotáról délelőtt 9 órakor kiadott orvosi jelentés a következő: Éjjel a szentatya nem aludt, de a korai hajnali órák óta nyugodtan alszik. Lélegzete nyugodt és nem nyomott, mert a mellhártyában levő váladék mennyisége kevésbé apadt. Légzés 28, érverés gyenge 88, hőmérséklet 36.2, közérzés változatlan. *Mazzoni, Lopponi*.

Róma, jul. 18. A *Popolo Romano* írja: Bár a tegnapi esti orvosi jelentés megerősítette, hogy a pápa állapota változatlan maradt, mégis kiemelendő, hogy a szervek meglehetősen élénk működése biztató jel arra nézve, hogy a betegség megszűnését lehet remélni. Azonban tekintve a betegségtől csak fokozott aggkori gyengeséget, jelen percben semmire sem lehet következtetni.

SPORT.

+ A Meteor kerékpár klub holnap, vasárnap délután kirándulást rendez Pécskára. Indulás pontban 2 órakor a Vas-szállodából. Távol-ság oda és vissza 41.6 km. Menetparancsnok: *Kadelburger Edé*. Vendégeket szívesen látnak.

A tűzér-kaszárnya lángokban.

(A kissezent-miklósi laktanya veszedelme.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

A Kissezentmiklós és Ujarad határában arató munkások ma szép látványhoz gyűltek össze: lángba borult a kissezent-miklósi tűzér kaszárnya tetőzete.

A tűz, mely az államkincstárnak tetemes kárt okozott, ma délelőtt 10 óra tájban ütött ki.

A kissezentmiklósi ütég teljes felszereléssel vonult ki a reggeli órákban a közeli gyakorlótérre, csupán a szakácsok maradtak otthon. Mikor a katonaság 10 órakor vissza tért a kaszárnyába, néhány tiszt észrevette, hogy a laktanya egyik szárnya fölött a zsindegy tetőzet alól füst tódul kifelé. A mint ezt a gyanus dolgot látták, rögtön utána néztek, hogy hol van a baj. Kiderült, hogy a második ütég legénységi szobái felett a padlásán, hatalmasan pusztít a tűz.

A hazaérkezett katonaság csak hevenyészve szerelt le, s aztán az oltási és mentési munkához fogtak. Meglehetősen szél fújt, mely megnehéztette a katonák és a kissezentmiklósi polgárok mukánját s mire az ujaradi tűzoltók megérkeztek, akkorra az egész épületszárny tetőzete, — mintegy 50 méter hosszúságban — lángban állott. A katonák a szomszédos istálló-ból a lovakat vezették ki, mert az istállókat közlelről fenyegette a veszedelem. Alighogy a lovakat kivezették az istállóból, tüzet fogott ennek az épületnek a teteje is. A baj az volt, hogy a tetőzet zsindegyből volt és erős szél élesztette a tüzet.

A tűz szerencsére távol attól a helytől ütött ki, a hol a lőszerék és más robbanó anyagok vannak felraktározva.

A tűz okát még nem derítették ki, ezt a hétfőn tartandó tűzrendészeti szemlén fogják tüzetesen megállapítani. A tűz okául mégis a következőket emlegetik. Az altiszti lakások és a második ütég legénységi szobái között van a legénységi konyha, honnan egy kémény megy fel a padlásra. Igen valószínű, hogy abból a kéményből röpönt ki egy szikra a száraz ge-

rendázatra, mely csakhamar tüzet fogott és gyorsan terjedt.

Egy *Petrovics* nevű vándorkomédiás volt az első, aki felment a padlásra, látta, hogy a tűz már az istálló padlásra is átharapózott. Rögtön jelt adott a katonáknak és a tűzoltóknak, mire ezek az istállóból minden éghető anyagot kiszállítottak.

A kár tízezer koronára becsülhető.

Aradiak a drezdai kiállításon.

(A város kiküldötteinek tanulmányútja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Varjassy Lajos polgármester-helyettes, *Sarlot* Domokos főkapitány és *Lócs* Rzsó adóügyi tanácsos hazaérkeztek Drezdából, ahol a német városok közigazgatási kiállítását tekintették meg. A közgyűlésen, mely e tanácstagokat a kiállítás megtekintésére kiküldte, véleményeltérés mutatkozott elől, vajjon érdemes-e az időért és a költségért, mely a Drezdába utazással jár, illetőleg hogy a tapasztaltakat hasznára fordíthatják-e majd a kiküldöttek Aradváros közigazgatásának.

Hogy a kiállítás megtekintésére a pénz és az idő érdemes volt, az kitűnik abból a sok értékes és egyszerű tapasztalatból, melylyel a kiküldöttek visszatértek. Hátra van azonban a fontosabb és nehezebb része a dolognak: az, hogy a tanács kiküldött tagjai a város hasznára tudják fordítani a kiállításon tapasztaltakat.

A tanácstagok figyelme a kiállításon leginkább az árva-, szegényügyre, a csatorna- és vízvezetési művekre irányult. A legbővebb tapasztalatokat az első csoportra vonatkozólag szerezték. Az árva és szegényügyeket ott a polgárokból alakított, egy bizottság kezeli. A bizottsági tagság elfogadása épen olyan kötelező, mint nálunk az esküdti köteleység. A város kerületekre van osztva, minden kerület árva- és szegényügyeit egy-egy polgár vezeti, a bizottság elnöke pedig egy városi tanácsos, ezeket a kerületi előjárókat *waisenrath*-nak nevezik.

A szegényeket inkább természetből, mint pénz adományokkal segítik; ruhát, lakást adnak nekik s a lakbért a bizottság fizeti. A kerületi *waisenrath*ok fel vannak hatalmazva arra — s ez rendkívül humánus intézkedés — hogyha kerületükben valamely szegény ember ingóit árverezik, hatósági pénzen harminc márkáig visszavásárolhatják neki a butorait.

Érdekes, hogy az ingyen kenyér intézménye ott már nem létezik, azt tartják arról, hogy csak neveli a dologtalanságot. Akinek keresete nincs, dolgozni nem tud, az kenyérből úgy sem tud megélni; vagy ha kenyérral mindennap jól is lakik, mivel fűt s miből tart magának lakást? Ez utóbbi két szükséglet mindég többre kerül, mint az egy napra való eledel.

Az árvaházak rendkívül egyszerűek, minden fény és komfort nélkül valók. A fiukból iparosokat nevelnek, a leányokból cselédeket. Az árvaházakban minden munkát a növendékek maguk végeznek, egy szolga, egy szolgálóleány nincs. A kert munkát, a főzést, a mosást; még a ruháikat is a növendékek maguk készítik. A fiukat 14, a leányokat 15 éves korukig tartják az árvaházban, az utóbbiakat egy évvel tovább azért, hogy a főzést is megtanulják. Azt tartják ott, hogy a házasságban az első összeütközés a férj és feleség között rendszeren amiatt történik, mert az asszony nem ért a háztartáshoz.

Az árvaházakból kikerülő iparos-fiúk s cselédlányok rengeteg elősegítés történik,

mert tudják, hogy a legszorgalmasabb s legtisztességesebb munkásokat kapják. A kibocsátottakat ruházattal s egyéb szükségletekkel teljesen ellátják hogy rossz utra ne térjenek.

A csatorna és vízvezetési művek-nél is eltérés mutatkozik a mi rendszereink és kezeléssüktől. A csapadék vizet elvezető csatorna nem árok, mint nálunk, hanem darabonként összeállított eső, melynek alja kőanyag lemezekkel van bélelve hogy a szemét könnyen csusszék rajta. A vízvezeték a város kezelésében van, egy köbméter víz ára 12 pfening (körülbelül 6—7 krajcár); mi husz fillérrel fizetjük az elfogyasztott viz köbméterét.

Egy cikk keretén belül nem lehet referálni azokról a berendezésekről, módszerekről, melyekkel a németek fölöttünk állanak. *Varjassy* Lajos polgármester nagyobb terjedelmű jelentésben fog beszámolni a kiállításon tapasztaltakról. Jelentését kinyomatják s a közgyűlésnek is bemutatja a tanács.

Sarlot Domokos főkapitány azon a napon hagyta el Drezdát, amelyen *Varjassy* és *Lócs* odaérkeztek. A főkapitány a tűzoltás és a bejelentőhivatal modern berendezéseit tanulmányozta.

TANÜGY.

(—) Tanárok tanulmányuton. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter a nyelv és történet-tudományi szakra képesített polgári iskolai tanárok számára az országos polgári iskolai egyesülettel karöltve egy hónapra terjedő szünidei történettudományi kurzust rendezett *Kis* Aron dr. kir. tan. és pedagógium igazgató és *Lovcsányi* Gyula s *Hermann* Antal dr. pedagógiumi rendes tanárok vezetésével. A tanfolyam július 2-án vette kezdetét Budapesten, hol *Lovcsányi* Gyula tanár kiváló történettudós tartott előadást. 5-én reggel indult el a 41 főből álló társaság tanulmányútra egyenesen Nápolyba. Nápolyból Pompeibe, onnét Castellamarén és Marinásorton át a Capri szigetre rándultak. Capri szigetéről a közoktatásügyi miniszterhez üdvözlő táviratot küldöttek. Capriból Romába utaztak.

Robbanás az aradi papirgyárban.

(Súlyosan sebesült munkások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Az aradi szalmaanyag-papirgyárban tegnap éjjel nagy robbanás történt, melynek zaját meg lehetett hallani a városnak ugyszólván minden utcájában.

Azok, akik késő éjjel még az utcákon járkáltak, nem tudták megmagyarázni a nagy zaju robbanás okát. Legtöbben ágyulövést véltek hallani.

A zaj a Marospartról, a papirgyárból jött, ahol még éjjel is szorgalmas kezek dolgoztak. Ejjel előtt egy negyedórával történt a robbanás, melynek oka a következő:

A papirgyárban üres lett egy szódakályha, mely téglából készült. Egy munkás volt a kályhához rendelve avval a feladattal, hogy ha a kályha jobban kihül, eressze be azt a lugot, mely a gyártás folyamán, mint fel nem használt anyag, visszamaradt. A munkás gondatlanságból-e vagy elnézésből, az eddig még kiderítve nincs, a lugot kellelénél hamarabb engedte be a kályhába, mely még nagyon forró volt. A lug korai beeresztésének gyors elgőzölés volt a következménye és ez hirtelen olyan gőznyomást idézett elő, hogy a kályha teteje rettenetes robajjal fölrepült.

A téglák, melyeket a gőz felrepetített, átlukasztották a padlást és ott aztán szétszóródtak. A nagy nyomás következ-

tében néhány téglát áttűzesedett és a nagy hőségtől amugy is száraz gerendázatra esett, mely csakhamar lángba borult.

A gyári tűzoltóság pár pillanat alatt működni kezdett és a tüzet rövid idő alatt szerencsére el is oltotta, úgy, hogy a lángokat a városházai toronyór észre sem vehette.

Ennél komolyabb baj történt azonban lenn, a robbanás helyén. Két gyári munkás csaknem áldozatul esett a nagy robbanásnak. Az egyik munkást, *Mokor* Istvánt egy téglát a fején ütötte meg, s meglehetősen súlyosan megsebesítette. A másik munkást, *Nagy* Mihályt a kályhából szétlővelő szodaláva egy forró sugara érte, úgy, hogy a szerencsétlen embert egészen leforrázta. Az utóbbi munkás egy hónapig fogja az ágyát nyomni.

A nagy légnyomás folytán a gyár közeli épületeinek összes ablakai betörttek.

A kár mintegy 4000 korona, mely azonban megtérül, mert az épület s a benne levő alkatrészek biztosítva voltak.

A szódakályha a szóda visszanyerésére szolgál. A szodalugot beeresztik a kályhába és ekkor a tiszta szóda kiválik, úgy, hogy újra fel lehet használni.

Ma Green Nándor tb. főkapitány, *Virágh* Lajos főmérnök és *Zubor* Andor rendőrfogalmazó künn jártak a robbanás színelhelynél s jegyzőkönyvet vettek fel az esetről.

A felelősség előreláthatólag azt a munkást fogja terhelni, ki a lug beeresztésével volt megbízva.

Egy találka következményei.

(Jelenet a járásbíróóság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Érdekes panaszszal foglalkozott ma a budapesti büntető járásbíróóság. A panaszos fittos orru, csinos 11 éves varróleány, a vádlott egy korosabb fővárosi ügyvéd felesége.

A bíró: Nos, kisasszony, halljuk a panaszát!

A varróleány: Két héttel ezelőtt egy rágalmazásl pörben tanuként idéztek meg a bíróság-hoz. Minthogy még sohasem fordultam meg a törvényszéki palotában, a földszinti folyosón egy elegánsan öltözött fiatal uriembert kértem föl, hogy igazítson utba. Az én uri emberem a legnagyobb készséggel ajánlkozott erre. Elkísért egészen a végtárgyalási teremig s mikor ott tudunkra adták, hogy a tárgyalást már elnapolták, együtt tá oztunk az épülethől.

A bíró: Es ki volt az az uriember?

A varróleány: Éppen az a bökkendő, hogy magam sem tudom. Nekem hamis nevet mondtott és mint később meggyőződtem, csupán azért, hogy a vádlott nő férjét megtréfálja.

A bíró: Ha nem tudja, hogy ki az illető, hogyan győződhetett meg arról, hogy hamis nevet használt?

A varróleány: Ez nagyon egyszerű, kérem. Az én fiatal kalauzom azt mondta, hogy ő dr. S. ügyvéd. Az pedig nem lehet, mert dr. S. a vádlott nő férje s hozzá még egy éltesebb ur.

A bíró: És mi köze van ennek az ismeretlen fiatalembernek az ön panaszához?

A varróleány: Azonnal ráterek erre is. Az ismeretlen, akit nevezünk el X.-nek, az uton erősen kurizált és mind-náron találkat akart kiderőszakolni tőlem. Eleinte visszautasítottam. Tudtára adtam, hogy tisztességes leány vagyok, becsületes munkával keresem a kenyeremet, végre azonban oly fényes ígéretekkel tett, hogy nem tudtam a csábításnak ellentállani...

A bíró: És a találkat megadta?

A varróleány: Ugy van. Csak hogy a helyet és az időt ő jelölte meg. Nagy bőbeszédűséggel elmondta, hogy neki fényesen berendezett garcon lakása van a Nagykörön utcában, azonban a kényelmes lakást csak az esti órákban

élvezheti, mert egész nap házon kívül van elfoglalva. Ezért legcélszerűbb, ha úgy este 8 és 9 óra között látogatom meg. Megjegyeztem még, hogy egy öreg, csuf gazdasszonya is van, de az ne zsenirozzon engem, sőt ha ő, már mint a gavalierom, pár perccel késnek, csak valljam be a gazdasszony előtt nyíltan jövetelem célját s akárcsak odahaza, helyezzem magam kényelembe.

A bíró: És őt elment?

A varróleány: Hogyne, ha már egyszer megigérttem. Este 8 óra után becsöngettem X-hez, a vádlottnő nyitott ajtót, akitől megkérdeztem:

— Itt lakik dr. S.?

— Igen, — felelte a vádlottnő, akit én a leírás után X. gazdasszonyának tartottam.

— Itthon van S. ur?

— Nincs — volt a rövid válasz.

— Nem baj szoltam, mialatt az előszobából a fogadóterembe léptem — majd megvárom S. urat itt.

A vádlottnő utánam sietett és nagyon meglepődött, mikor látta, hogy a felső kabátomat ledobom és kényelmesen elhelyezkedem egy karszékben. Egészen közel jött hozzám és kissé ősszébb ráncolt homlokkal kérdezte:

— Talán szabad tudnom, hogy milyen ügyben keresi őt?

— Már miért ne! — feleltem mosolyogva és pár szóval tudtára adtam, hogy bizony én szerelmi légyottra jöttem.

No ennél sem kellett több. A vádlottnő nekem ugrott, mint egy tigris s mialatt a nyakamat szorongatta és az arcomat karmolta, a legbecsületsértőbb kifejezésekkel illetett. Magam sem tudom, hogy jutottam ki a lépcsőházba, de arra emlékszem, hogy abban a pillanatban egy öreg ur haladt el mellettem, akihez a vádlottnő epés hangon szólt:

— No, te drágalátos mákvirág, itt van ez a festett arcú dáma. Jó mulatságot kívánok!

Es ezzel dühösen becsapta az előszoba ajtaját. Nem sokat törődtem az életes uriemberrel, aki szájátva, kimeresztett szemekkel úgy bámult rám, mint borjú az új kapura; gyorsan lefutottam a lépcsőn és siettem haza.

Ezek után kérem a bíró urat, ítélje el súlyosan a vádlottnőt.

A bíró a féltreértést és a jogosnak vélt felháborodást figyelembe véve, a vádlottnőt mindössze 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM:

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Niniss*, operette. Este *Cassanova*, operette.

Hétfő: Szünet.

Kedd: *Ördög pilulái*, operette.

Szerda: *Ördög pilulái*, operette.

Csütörtök: *Ördög pilulái*, operette.

Péntek: *Ördög pilulái*, operette.

Szombat: *Ördög pilulái*, operette.

* **Bob herceg.** Huszadszor került színre az aradi színházban a *Bob herceg*. Az előadásnak két érdekessége volt: az egyik *Fóti Frida*, ki mint vendég Annet játszott; a másik érdekesség mely nem újdonság ugyan, de mindig vonzó és kedves a közönség előtt: *Rózsa Lili* fellépte. A primadonna — budapesti vendégjátékait is beleértve — közel jár ahhoz, hogy harmincadszor szálljon sikra az ő Anniejéért. Meghódította a maga számára ma este is s vele együtt ismételtén a közönséget, vagy a mint az éneke mondja: ifjat, öreget. Abban a tapsban, amelyből a mi primadonnánknak ma este olyan bőven kijutott, az aradi közönségnek tüntetésszerű lelkesedése és szeretete nyilvánult meg az ő igazi Bobja iránt, akinek ez az alakítása feledhetetlen lesz az aradi közönség előtt s amely rányomta bélyegét ennek az operettnek minden jövőző előadására. Felvonások végén, tánc-, és énekszámait után zúgott a taps s az első felvonás után hatalmas csokrot és babérkoszorút kapott. *Fóti Frida*, mint Annie, új oldalról mutatta be magát. Tegnap drámában játszott, ma pedig énekes szerepben volt őszinte és zajos sikere. A hangja

szép és erős s ha figyelembe vesszük, hogy a vendégművész tulajdonképpen drámai s nem énekes darabokban találta meg működése legjobb talaját, sokat várhatunk tőle. A könnyed, élénk szubrett szerepekre nem egészen alkalmas, de a komolyabb operettekben kiegészítendő a társulat, — ha amint tervbe van véve — Zilahy szerződtetné. Az elismerő tapsok mellett virágcsokrot is kapott tisztelőitől.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután *Niniss* kerül színre *Rózsa Lili*vel a címszerepben. Este *Barna Izsó* nagy operettje *Casanova* adatik, melyben *Zilahy* a téli évadban oly lényes sikereket aratott.

* **Az ördög pilulái.** Az igazgatóság nagy áldozatok árán tüzte ki az *Ördög pilulái* operettet előadásra. A nyári színház hatalmas színpadja igen alkalmas a nagy gépezetekkel dolgozó operett látványosságainak bemutatására. Hogy e tekintetben milyen apparátus, milyen díszletezés működik, annak megértésére csak néhány látványosságot hozunk fel: vasuti vonat felrobbanása, házak összeomlása, kőfalból hirtelen lugas lesz; székek, asztalok valódi vádolás; szereplő személyek medvévé, pulykává változnak át; élő kinematográf; gyertya és szék 12 méter magasságra nő; csontvázak megjelenése; bahanália, saturnália. Mindez a gépezet segítségével gyorsan, tűnemény szerűen változik. Az operett rendezésében *Zilahy Gyula* igazgató és *Falgár Sándor* buzgólkodnak.

* **A hétfői szünet.** Az idei nyári évad nagy kiállítású újdonsága: *Az ördög pilulái*, mely kedden kerül bemutatásra. Az operett látványosságai a színpad teljes átalakítását teszik szükségessé és épen ezért a bemutatás előtti hétfői napon nem lesz előadás a színházban. A színház pénztáránál az elővételi jegyek már hétfőn reggel 9 órától kezdve kiválthatók.

Halálos elgázolás Arad mellett

(A motorkocsi első áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, július 18.

A motoros közlekedésnek meg vannak az áldozatai. Ma Arad közelében a motorkocsi egy szekkérre gázolt, s a szekérben ülők közül egy személy életét veszítette, többben pedig súlyosan megsebesültek. Az eset részletei a következők:

Reggel 5 óra 30 perckor a Szentanna felől jövő motoros elűtötte *Debreczeni János* zimándujfalui lakos kocsiját, mely a pályán át akart haladni. Az eset a Zimándujfalu község és az őrház között történt. A falutól 800 méternyire. A kocsiban *Debreczeni* kívül ült még *Bódi Mártonné* és fia, *Bódi Gáspár* zimándujfalui lakosok.

A kocsit a bennlevőkkel együtt mintegy 30 méternyire tolt a motoros, miközben *Debreczeni fején életveszélyes*, *Bódi Mártonné fején és vállán súlyos sérülést szenvedett*. *Bódi Gáspár pedig jobb oldalán és fején oly súlyos belső sérüléseket* kapott, hogy ott a helyszínén meghalt. A sebesülteket félre dobta a motoros.

Sérülteket elsősorban *Náduvári János* áll. előjáró részesítette segélyben. A helyszíni vizsgálatot és hullaszemlét f. hó 18-án délelőtt ejtette meg *Bogdánffy Béla* dr. aradi szolgabíró és *Borsos Béla* dr. aradi járásorvos.

A motoroson volt *Böröcsök Pál* kalauz, *Téglási Kálmán* motorvezető, *Dobrosi Károly* főkalauz és *Szabó József* fűtő, a kik egybehangzóan vallják, hogy midőn a kocsit észrevették, 150 lépésnyi távoból többibben csengettek és sípoltak, azonban dacára a jelzésnek, a kocsit feljött a pályára és a motorost nem lehetett már megállítani, hiába fékeztek rögtön.

A sebesültek közül, kiket a kórházba szállítottak, *Bódi Mártonné* kihallgatta a főszolgabíró részéről *Endreffy Lajos* aradi járási írnok. Azt adta elő, hogy reggel fiával a dinnye földre akart kimenni, utközben *Debrecenivel*

találkoztak, aki kocsijára hívta őket. Fel is szálltak, azonban nem messze haladtak, mert összeütköztek a motorossal. A szegény asszony még nem tudja, hogy fia meghalt, egyre azt mondogatja:

— Jaj szegény fiam, nem tudom, hogy mi van vele, nem-e történt baja.

Ugy látszik, megnyugtatta, hogy nincs semmi baja, mert nem hozták a kórházba. Hozzá még az asszony reményteljes állapotban van.

Debreceni Jánost nem lehetett még kihallgatni, mivel délelőtt operálták és folyton eszméletlen állapotban van.

Tragédia a vonaton.

(Egy örült férj merénylete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 18.

Tragikus eset történt ma a kassa-oderbergi vasut *csacai* állomásán. Egy külföldi jómódu kereskedő, a ki hasztalan keresett gyógyulást súlyos idegbaja ellen a leghíresebb magyar fürdők egyikén, *Pöstyénben*, a vasuton örült-ségi rohamot kapott s le akarta gyilkolni hozzátartozóit. A dühöngő embert a vasuti kocsi utasai fogták le, de azt már nem tudták megakadályozni, hogy a szerencsétlen beteg kárt ne tegyen önmagában. Felvágta nyakát és ütö-ereit s elvérzett a vasuti kocsiban.

A megrázó eset részleteit a következőkben táviratozzák lapunknak:

Redwitz Manó dúsgazdag tescheni kereskedő pár hét előtt neje és felnőtt leánya kíséretében *Pöstyén* fürdőbe érkezett, hogy ott csuzbajára és nagyfoku idegességére gyógyulást keressen. Az orvos által előírt kurát gondosan használta s reumatikus fájdalmai rövid idő alatt meg is szűntek.

Mig így testi baja enyhült, annál hevesebben megújult rajta a lelki betegség. Nyolc-tíz nap óta rendkívül ideges és annyira izgatott volt, hogy magaviselete feltűnt a többi vendégnek is. A fürdő gyönyörű parkjában révedve sétált s ha egy pillanatra a gondos felügyelet alól szabadulni tudott, hihetetlen örült-ségeket követett el. Kibált, futkosott, belekötött az idegekbe, vagy a zenepavillonba szaladt s ott folytatta feltűnő viselkedését.

Ilyen körülmények közt a fürdő főorvosa, *Fodor Kálmán* dr. egészségügyi tanácsos azt ajánlotta a családnak, hogy vigyék haza *Redwitzet*. Csuzbajából úgy is kigyógyult, az elmebetegség ellen pedig *Pöstyén* minden iszapja és hévforrása kevés, céltalan tehát a tovább való ott tartózkodás. A család hajlott a tanácsra s a meghibbant elméjű kereskedőt ma reggel vonatra ültették, hogy hazaszállítsák *Teschenbe*.

Redwitz Manóval együtt utazott neje és leánya, valamint egy *Reichard Vilmos* nevű fiatal ember is, ki a hölgyek kérésére udvariasan vállalkozott, hogy az idegbeteg embert a határig elkíséri.

A csacai állomásán a fiatal ember és *Redwitz leánya* kiállottak a vasuti kocsi folyosójára, hogy a járó kelőket megtekintsék. Később, mikor a vonat már elindult és közeledtek a határ felé, a fiatalok ismét bementek a kocsiba és leültek. Alig foglaltak helyet, *Redwitz felugrott* s egy szempillantás alatt torkon ragadta *Reichardot*.

— *Rabló, zsvány* — kibált eszeveszetten — el akarod rabolni a leányomat? . . . De aból nem lesz semmi. Meghalsz rögtön . . .

Redwitzné és leánya kétségbeesetten kiáltottak segítségért, de miután a kocsiszakaszba senki sem jött, meghúzták a vészféket, mire a vonat megállott.

Az egész jelenet nem tartott tovább öt percnél s ez alatt Redwitz, akin az örültség teljes mértékben kitört, székést kerített elő s azzal Reichard Vilmoson és a feleségén, aki a fiatal embert igyekezett kiszabadítani, több fúrást ejtett.

Midőn az utasok be akartak tódulni a szakaszba, az örült kereskedő, mielőtt megakadályozhatták volna, a késsel átmetszette a saját nyakát és az ütőereit. A vér hatalmas sugárban ömlött szerte széjjel, Két orvos is akart segíteni, de nem lehetett: Redwitz rövid idő alatt elvérzett és meghalt.

A szerencsétlen embert a határállomáson vették hatósági vizsgálat alá, ahol már csak az öngyilkosságot s a beállott halált lehetett konstatálni.

Véres bíróválasztás Szatmármegyében.

(Három halott és számos sebesült.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 18

A seprősi véres bíróválasztás hű utána-zata volt az a választás, mely ma egy szatmármegyei községben, Sályiban folyt le.

Az eredmény, az ok csaknem ugyan az, csak annyi különbséget lehet látni a két eset között, hogy Seprősön a szociálisták keze működött, míg a szatmármegyei faluban a választást vezető főszolgabíró egy meggondolatlan intézkedése idézte elő a zavargást.

A véres esetről a következőket táviratozzák:

Sályi községben mára volt kitűzve a bíróválasztás. A község lakossága két jelölt körül csoportosult. Az egyik a régi bíró: Kuti Márton, a másik Nagy András, akinek tekintélyesebb számban voltak hívei, mint a régi bírónak.

Kállay Odön csengeri főszolgabíró az esküdtek meghallgatása után csak a régi bírót, Kuti Mártont jelölte, míg a másikat Nagy András nem.

Ebbe azonban a Nagy-pártiak nem akartak beleegyezni s a község háza udvarán fenyegető helyzetben foglaltak állást. A főszolgabíró a községbeli csendőröknek meghagyta, hogy csináljanak rendet. A tömeg azonban nem engedett s mind nagyobb lett.

A férfiak egy kis időre elszéledtek, de csakhamar kapákkal és kaszákkal felfegyverkezve tértek vissza. Meg akarták verni a főszolgabírót és a Kuti embereit.

A nagy zavargásban egy kő érte Harcsányi csendőrvezetőt, kinek a fejét zúzta be, úgy, hogy a csendőrvezető vérző fejjel, aléltan bukott le a földre. Két másik csendőr szintén súlyosan megsebesült.

A csendőrök erre természetesen fegyvereiket használták s szuronyt szegezve hatoltak a tömeg közé. Egy pár lövés után holtan terült el három ember és számosan megsebesültek.

A tömeg azonban nem oszlott szét, s a község többi utcáin csoportosult. A főszolgabírót és Kuti akarták mindenáron megverni. A főszolgabíró látva a veszedelmes helyzetet, Kuti-val együtt megszökött a Porcsalmára, a honnan Szatmárra telefonált csendőrsegítségért. Jelentést tett ezenkívül Hugonnay gróf főispánnak is.

A kért csendőrsegítség meg is érkezett

nemsokára Sályiba, de rendet csinálni nem tudott. A zavargás egyre tart.

A szatmári törvényszék vizsgálóbírája, a szatmári ügyész és egy törvényszéki orvos rögtön kiutazott a helyszínére.

MULATSÁGOK.

(=) A gyoroki olvasókör július hó 26 án vasárnap Gyurkovits András aradi zenekarának közreműködése mellett az ujonnan berendezett kert-helyiségének megnyitása alkalmából táncsal egybekötött ünnepélyt rendez.

(—) Köszönetnyilvánítás A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyesületének aradi körülete által június hó 14-én tartott nagy nyári mulatságon a következők voltak szívesek a Szatmari um-alap javára felülfizetni: 50 koronát: végvári Neuman Dániel 20—20 koronát: Aradi nyomda r. társaság, Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár részv. társaság. 10—10 koronát: Vik ória Takaré- és Hitelintézet, Aradi Széchényi gőzmalom r. t. Aradme gyei Takarékpénztár, Vásárhelyi Béla, Réthy Viktor, Muskat Miksa, Müller Karoly, Kalmár Nándor, Kurz weil János és Tsa. Budapest. 6—6 koronát: özv. Nikodém Jánosné, Szida Milán, Ascher Ferenc. 5—5 koronát: Weisz Mór és fia, az aradi gázgyár igazgatósága, Urbán Iván, Benedek Árpád, Schöntag Gyula Budapest, Keppich Zsigmond. 4—4 koronát: dr. Szalay Arnold, Tóth István, Szedő Gáspár és Tsa Budapest, 3—3 koronát: Magyarországi munkás rokkont- és nyugdíjgyelet, Ingusz I, Bloch H, Sugár József, Ottenberg Tivadar, Weinberger és Kellner, br. Bohus István, Bkier Mór, Domány József 2—2 koronát: Mülek Lajos dr., M. K., Salacz Gyula, Nagy Sándor dr., Purgly János, Vásárhelyi László, Rozsnyay Kálmán Porter Vilmos, Ravasz Imre, Hamedly Ferenc, Varjassy Lajos, Braun és Shuch, Tedeschi Viktor, Bing Vilmos, Weisz Dávid, Gebhardt István, Kniffel Karoly és fia, Hoffmann Antal, ifj. Klein Mór, Kohn S. N., Simalya Karoly, Csutak Karoly, Nemess Zsiga dr., Valder Gyula, Hajós Árpád, Domschitz Regina, Wallfisch Armin, Luck nővérek, B. é. Kopár Ferenc, Nagy Lajos, Gavrillette Miklós, Horváth Karoly, Klein József Budapest, Boros János, Scheidl Henriette, N. B., Neulinger J. Andor, özv. Schweffer Edéné, Simption Péter, Schwell Gusztáv. 1 kor. 60 fillért: Altacher N. 1 kor 40 fillért: Kohn N. 1 kor 20 fillért: N. N. 1—1 koronát: V. A., Rosenberg dr., N. N., Klein Ignác, özv. Kelecsényi Zsigmondné, Korcsog Géza, Kinczel György, Szolmann Rózsika, Kohn N., Budai Szida. 80 fillért: Berán Antal. 50—50 fillért: Knizse Margit, Káplán Sándor. 40—40 fillért: Henrik Gyula, Tóth Pal, Sziklai János, Henrik Ilonka, Boksan György, Gattermayer nővérek. 20 fillért: Hermann Antal. Fogadják e nemességű adakozók egyesületünk leghálásabb köszönetét. El nem mulasztjuk továbbá köszönetünket nyilvánítani Réthy Lipót és fia cégnek, ki a nyomtatványok árából 5 kor. 30 fillért elengedett. Keppich Zsigmond urnak pedig ingyenes jegyekért, Szeiler János urnak, ki mulatságunk sikere érdekében egy díszes tárgyat volt szíves adományozni. Erdélyi József urnak ingyenes posta-láda készítéseért.

Az elárverelt utca.

(Az új-mikalakai bonyodalom.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Megírtuk azt a furcsa esetet, mely Uj Mikalakan történt, hol Adler Andor aradi nagykereskedő tévedésből nyilvános bírói árverésen megvett egy utcát. A tévedés, mint ismertettük, úgy esett meg, hogy a község nem jelentette be a telekkönyvi hatóságnál, midőn egy terület parcellázása alkalmával az addig magántulajdont képező telekből utcát hasítottak.

Bár a tévedés nem a község jelenlegi jegyzőjét terheli, az ügy mégis nagy felzúdulást okozott Mikalakan. Adler Andor ugyanis megtehette volna, hogy elzárja az utcát, s akkor a lakók nem tudnak közlekedni. A község pedig elmulasztotta az utójánlat beadását, a tizenöt napos határidő lejárt, s az utca véglegesen Adler Andor tulajdona lett.

Megindultak a tárgyalások, s a különböző

szakvélemények még bolondabbá tették az ügyet. A község ekkor pénzt kínált Adler Andornak az utcáért, s ha ezt elfogadja, a dolog véget ér. Adler azonban kijelentette, hogy a felajánlott pénzt nem fogadja el. Erre lett azután csak nagy ijedelem, de ezt csakhamar megkönnyebbülés váltotta fel, midőn megtudták, hogy Adler az utcát a községnek ajándékozta.

A község erre nagyot határozott. Hálából örök időkre Adler Andorról nevezte el az utcát.

Erről a határozatról értesítették Adlert, ki a megtiszteltetést elfogadta. Viszonzásul következő alapot létesített Uj Mikalaka javára. Az előljáróság elhatározta, hogy legelőször is az Adler Andor utcát kövezteti ki, annál is inkább, mert az az új-mikalakai telepnek egyik fő utvonala.

A bonyodalmas ügy ilyenformán a lehető legszebb elintézést nyerte. Talán még jó is, hogy valamikor tévedtek a telekkönyvben.

HIREK.

— A király Drezdában. Drezdából jelentik: Jól értesült es az udvarhoz közelálló körök azt állítják, hogy Ferenc József király György szász királyt születésnapja hetvennegyedik évfordulója alkalmából augusztus hó 8 án Drezdában meg fogja látogatni. A hír még nem nyert megerősítést.

— Az „Arad” lobogója. Az Adria tengerhajózási részvénytársaság Arad nevű hajójára a város törvényhatósága tudvalevőleg egy lobogót küldött a hajókeresztelés elismeréseképen. Az Adria ma átiratban köszönetét fejezte ki az Aradváros színeit és címerét viselő díszes lobogóért.

— A miniszterelnök választói joga. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök választói jogosultságára vonatkozólag egyes lapokban felmerült híresztetésekkel szemben a Magyar Távirati Iroda konstatálja, hogy a miniszterelnök Hédervár községben fel van véve a választók névjegyzékébe.

— A makói ibeszámoló. Az ellenzéki béke párt egyik főszlopa, Justh Gyula, holnap tartja beszámolóját kerületében, Makón. A beszámoló iránt a politikai körök nagy érdeklődéssel vannak. Mint lapunknak táviratozzák, Justh Gyula ma este érkezett meg Makóra Kossuth Ferenc, Komjáthy Béla és Kelemen Béla dr. orsz. képviselők társaságában. Az állomáson nagy közönség várt rájuk és zajosan megéljenezte a négy képviselőt. A diákok és a tekintélyes számban megjelent szociálisták Kossuthékat ab-cugolták ugyan, de az ellentüntetés csakhamar lecsillapult. Kossuth-hoz Nagy Karoly, a makói függetlenségi és 48 as párt elnöke intézett üdvözlő beszédet, a mire Kossuth röviden válaszolt. Bevonulás után fáklyásmenet volt. Azt hiszik, a holnapi beszámoló minden rendezavarás nélkül fog lefolyni.

— A miniszterelnök távirata. Harmadik napja folytatja már a vasárnapi vérengzés ügyében Nagyváradon a vizsgálatot Sáley Sándor miniszteri tanácsos, aki tegnap óta a rendőrségi tisztviselők kihallgatását végzi. Gerő Armin főkapitány után most Papolczy Ferenc tb. főkapitány volt a soron, akinek a kihallgatása késő délutánig tartott. Este háromnegyedik órakor a miniszteri tanácsos Khuen-Héderváry miniszterelnöktől hosszabb sürgőyt kapott, amire a kihallgatást félbeszakította.

— Házasság. Hamzsea Vojk lippal gör. kel. román főesperes leányával Veturia kisasszonnyal holnap vasárnap délután köt házasságot Budnean Roman dr. sístéroveci orvos.

— Bőrszáritó a keményítő gyárban. A kapitányi hivatal, mint elsőfoku iparhatóság a Wer-

ner és Kohut cégnek megadta az iparendélyt ahhoz, hogy a hajó-utcai régi keményítő gyár épületében borszáritót rendezzen be. Az üzem engedély megadása ügyében ma bizottság volt kint a borszáritóban, hogy megtéssék azokat az intézkedéseket, amelyek a száritott bőrök bűzének elterjedését megakadályozzák.

— **A belga civillista.** A mostani belga király atyja, I. Lipót király nagy körültekintéssel gondoskodott a családjáról. Mikor a mostani király nagykoru lett, atyja évi 200,000 frank apanázt szavaztatott meg részére és átengedett neki egy brüsszeli palotát és egy kastélyt Teruereben. A két épület első berendezésére 100,000 frankot, annak karbantartása pedig évi 50,000 frankot irtak az állami költségvetésbe. Mikor a mostani király nősült, a kamara 500,000 frankot szavazott meg az esküvőre és mikor a király nővére, Sarolta hercegnő egybekelt Miksa főherceggel, a későbbi mexikói császárral, a kamarától 250,000 frankot kértek az esküvőre. A mostani király öccsének I. Lipót király a kamarával 150,000 frank évi apanázt szavaztatott meg és ezt utóbb 200,000 frankra emeltette. Ezenfelül a herceg mint altábornagy évi 18,000 frank fizetést húzott. De ezt már megszovalta becsületesen, mert a nagy hadgyakorlatokon bámulatot keletett a nyugalmával. A legerősebb ágyudörgés közepette is hidegvérű maradt, mert — süket volt mint az ágyu.

— **Barabás Béla, az — aggastyán.** A Prágában megjelenő *Politik*, amely nem nagyon keztüös kézzel szokott bánni a magyar ügyekkel, most teljesen keztüütlenül a magyar helyzetről vezércikket ír, amely azonban maga a legkifejezettebb karcolat. A marni akaró cikk erejének az értékelésére elég annyi, hogy megteszi az obstrukció lelkét, *Barabás Bélát — nyolcvanasztendő aggastyának*. Barabás, persze, neki annyi, mint *Madarász*. Többet nem érdemes szólni a *Politik* vezércikkéről.

— **Az apadás.** A folyammérnöki hivatalhoz érkezett jelentések szerint a Duna s mellékfolyói is rohamos apadásnak indultak, s most már pár nap mulva mindenfelé megszűntnek tekinthető az árvízveszedelem. A Duna le egész Mohácsig apad, de lefelé is két három nap mulva bekövetkezik a régen várt apadás. Budapesten tegnap óta 61 centiméterrel apadt a víz s mai magassága 511 centiméter. Tegnap délután a nagy apadás következtében a helyi hajók is megkezdték a közlekedést.

— **Affér a temesvári választás miatt.** A temesvári képviselőválasztásból, a hol tudvalevőleg *Khuen-Héderváry* Károly gróf kapott mandátumot, érdekes affér kerekedett ki. A választás előtti napon a miniszterelnök-ellenes polgárhangulatból ugyanis kifolyólag ötezer temesvári fáklyás-zenét rendezett *Muth* Gáspár a nemzeti dr. jogok lelkes küzdőjének lakása előtt. Másnap egyik helyilap, a *Délmagyarországi Közlöny*, a fáklyásmenet rendezőségét megtámadta. Ugy irt a csupa ügyvédek, ügyvédjelöltek, orvosokból álló vezetőségről, mintha csupa csavargóról beszélné. A megsértettek követelték a laptól hogy a sértéseket vonja vissza. De ezt kereken megtagadta. Erre *tizennyolcan* a megsértettek közül elégtételt követeltek a D. K. szerkesztőtől, *Lendvai* Miklóstól. Segédekét még egyik fél sem nevezett meg, de valószínű, hogy a lapszerkesztő *Mayer* Károly országgyűlési képviselőt és *Joánovics* főjegyzőt fogja kijelölni segédeikül. Minketten erősen exponálták magukat a bán miniszterelnök-érdekében. A fáklyásmenet vezetősége táviratozott a függetlenségi képviselőknél, hogy ezek jelöljenek ki számukra segédekét. A párbaj ügyében a hoinapi nap folyamán fognak tárgyalni.

— **Arad mintájára.** *Szentés* város tanácsa átiratilag kérte Aradtól a *hirdetésekről* készült új szabályrendeletét, mintául való felhasználás céljából. Hasonló kérelemmel járult a tanácshoz *Újvidék* város, mely a *legeltetési* szabályrendeletet kéri.

— **A hőség áldozatai.** A tropikus hőség, mely Amerikában emberéletet kíván, immár nálunk is áldozatot követelt. A temesmegyei *Szakálházáról* jelentik, hogy a beállott hőség következtében két aratót eszméletlenül találtak az emberek. A községbe szállították őket, hol az orvos napszúrást konstatait. *Kiss* Ferenc még az este nagy kinok közt meghalt, *Horn* Józsefet pedig, a kinek állapota súlyos, a temesvári kórházba vitték.

— **Eltűnt tiszthelyettes.** Világá ment egy kis kadét. Egy kedves, nyalka bohém fiú. A nagyvárad honvédezdében szolgált, ahova csak a mult esztendő végén került tiszthelyettesi rangban. Ott végezte katonai tanulmányait a hadapródiskolában, s a kis kadétot, aki egy előkelő nagyvárad szülők gyermeke, az egész városban ismerték. De ismert alakja volt a fess tiszthelyettes a mulató helyeknek is. Különösen az utóbbi időben sűrűn fordult meg az orfeumokban és az éjszakázó város sokszor lehetett tanuja cigányos pezsgőzéseknek. Egyszer azután, két héttel ezelőtt, ki kellett rukkolnia a századával. Reggelig mulatott, s mámoros fejjel igyekezett a laktanya felé. Az őrszem már látta, amint a kaszárnya kapuja előtt futott a már kivonult század után, de a katonákhoz nem csatlakozott. És azóta senki sem látta a mulató, csinos kis kadétot. Vártak sokáig, hogy majd előkerül, kétségbeesett édesapja országszerte utazgatott utána, de úgy látszik, teljesen nyoma veszett. *K. B.* tiszthelyettest most országosan körözik, de hozzátartozói attól tartanak, hogy öngyilkosságot követett el, vagy bünténynek lett az áldozata.

— **Magyarfaló őrnagy.** Mint egyik kasai lap értesül, *Grubics* Milán vezérkari őrnagyot, aki néhány hét előtt a kassai Kossuth Lajos utcán egy jelentéktelen incidensből kifolyólag a magyarokat gyalázta, a most következő tanév elején a bécsi felsőbb katonai iskolához fogják áthelyezni tanári minőségben. A büntetés előléptetés számba megy ugyan, de mint a nevezett lap megjegyzi, Kassa magyar társadalmá örül, hogy megszabadul *Grubicstól* és elviszik onnan a maga megfelelő helyére, Bécsbe. Ott esetleg fényes pályafutás vár még reá az osztrákság részéről mindig nagyrabecsült katonai erény, a magyar-gyűlölet révén.

— **A sakkpárti vége.** Egy érdekes sakkpárti ért ma háborus véget egyik budapesti kávéházban. A *Royal* szálló kávéházában a játékszobában több kártya- és sakkparti folyt épen, amikor az egyik sakkjátékos és kibice közt némi nézeteltérések merültek föl. Az illető urak, — kik a polgári életben ügyvédjelöltek s ezelőtt barátok voltak — afelett különböztek össze, hogy a cseremiszfutárgambit helyes kezelése így jó vagy amugy? A játékos húzott, a kibice ellentmondott, ez így ment egy ideig. Végre mikor a döntőlépésekre került a sor, a helyzet játékos és kibice között annyira kiélesedett, hogy a már különben is nyílt ellenségeskedés tetteg is kitört, vagyis magyarul mondva, a két ur összeverekedett. Természetesen csinos kis botrány támadt, amelynek a többi kibice és a pincérek vetettek véget. Az ügyből egy tanulságot mindenesetre jó lesz levonni, s ez az, hogy az ember ha kávéházban cseremiszfutárgambitot akar játszani, mindig kérdezze meg előbbi kibicét, hogy beleegyez-e.

— **A kutya-irtás.** Az *Aradi Közlöny* mai számbában a rendőrség által kiadott szájkosárrendeletre fűzött megjegyzésekre vonatkozólag, melyeket egy olvasónk küldött be, hozzánk, a rendőrségtől arról értesülünk, hogy a szigorú rendelet kiadásával egyidejűleg arról is gondoskodott, hogy a kóbor-ebek éjszakának idején rendszeresen irtassanak. A gyepmesteri személyzetet három segéddel megszorították s ezek éjszaka fogdossák össze a kóbor kutyákat, amelyek rendszerint sem adójegygyel, sem

szájkosárral ellátva nincsenek s ennél fogva a veszettségnek legveszedelmesebb terjesztői. — Négy nap óta a gyepmesterek *százötvenöt kóbor kutyát* fogtak el. Azt hisszük, hogy a rendőrségnek ez az intézkedése egyedül célravezető. A veszettséget nem azok a házi ölebek terjesztik, amelyeket gazdájuk szájkosárral ellát, hanem éppen a kóbor kutyák. Az a tilalom tehát, hogy még a szájkosárral ellátott kutyákat sem szabad az udvarra kibocsátani, felesleges különösen, ha kellőleg gondoskodva van a veszettséget leginkább terjesztő állatok összegyűjtéséről.

— **Betörés a Zselénszki-kastélyba.** *Temes-Ujfaluru* jelentik, hogy az éjjel ismeretlen tettesek betörték *Zselénszki* Róbert gróf temesujfalui uradalmi intézőjének lakásába, honnan a szekrények feltörése után 300 korona készpénzt és nagymennyiségű élelmiszereket loptak el. A tettesek kézrekerítése érdekében a csendőrség mozgósította egész apparátusát.

— **Akit a forgószél felkapott.** Különös eset hírért jelentik a szabolcsmegyei *Kemecse* községből. Az aratók *Vitéz* Lajos tanyáján javában dolgoztak, mikor a rekkenő hőséget és teljes szélcsenget váratlanul forgószél zavarta meg, amely egy *Baré* István nevű tizenhárom éves fiut kétszer a levegőbe röpitett majdnem öt méter magasra. Mikor a fiú a magasból lezuhant, oldalát és hüvelykujját sebezte meg. A munkásoknak azért tűnt föl a forgószél játéka, mert nekik, akik a fiú közelében voltak, semmi bajuk nem történt. *Baré* István levegőbe emelkedését a munkások isteni büntetésnek tartják mert a fiú, kevéssel légi utja előtt, az Istent káromolta. Így mondja ezt egy levél, amelynek írója tíz munkásra hivatkozik, akik az esetnek szemtanúi voltak.

— **Sikkasztó plébános.** T.-Szt.-Mártonból írják: *Policek* Károly volt handlovi plébános, aki adósságok hátrahagyásával és hivatalos pénzeá elsikkasztása után megszökött állomásáról, Amerikából azzal a kérelemmel fordult a besztercebányi püspökhöz, hogy bocsássa el az egyházmegye kötelékéből, mert csak ez esetben lesz módjában jóvátenni mindent, s megtéríteni az okozott kárt. A püspök megfelelt a volt plébános kérelmének.

— **A megkergetett kosaras asszony.** Budapestről jelenti tudósítónk: Nagy riadalom volt ma este hat órakor a Józsefvárosban. A ribillió oka egy ismert asszonyság volt: *Fábián* Józsefné született *Szepesti* Lina, egyike a „kosaras asszonyok” bünörében szerepelt fővádlotaknak, de a törvényszék fölmentette. *Fábiánné* egészen gyanutlanul tért be a mondott időben a Futó-utca 37-ik számú házba. A mint a lépcsőházba ért, vele szemben a lépcsőn jött le *Mazur* Antal szabó neje 7 éves Anna nevű leányával és egy másik asszonynyal. *Mazur* Antalnak leánya, az *Annuska* volt a kosaras asszonynak egyik áldozata. Ugy a kis leány, mint az anyja azonnal felismerték *Fábiánnét*.

— **Mit keres itten, maga gyermekcsábító.** Megint gyermeket akar elcsábítani? — kiáltotta *Mazurné* az öreg asszonyra, aki azzal védekezett, hogy a házban dolgo van, mert egy nőt akar megmasszírozni.

— **Nem igaz, hazudik!** — kiáltotta *Mazurné*, mire az egész ház lakói összefutottak.

Fábiánnét, aki ijedten akart menekülni, üldözőbe vették és végighajszolták a Futó-utcán. A rendőri jelentés szerint, több száz főre menő tömeg verődött össze és körülvette a szerencsétlent.

— **Ussétek agyon!**

— **Akasszátok fel!**

— **A lámpavasra vele!**

Közben ahol érték, ütötték és verték. Valóságos istencsodája, hogy nem verlék agyon. Egy rendőr a közeli kerületi kapitányságra üzent, ahonnan 10 társával sietett a szorongatott nő segítségére, aki térden állva könyörgött, hogy ne bántsák mert ártatlan. A rendőrök a VIII. kerületi kapitányságra kísérték, ahonnan igazolás után szabadon eresztették.

— **Vilmos császár, a yachtman.** A németek sokoldalu császára nemrégiben a hajóportban is

bebizonyította alapos tájékozottságát. A kieli regatta alkalmával a császár személyesen kormányozta a yachtját, melylyel a versenyben résztvett. A yacht természetesen előkelő társaság volt együtt: az Egyesült-Államok nagykövete, továbbá Cornelius Vanderbilt, Summers tengernagy és még többen. Kellemes szél fújt s a yacht dagadt vitorlái nyilsebességgel vitték a karcsu járművet a tenger síkján. Amikor a yacht a fordulóhoz ért, a császár harsányan vezényelte:

— Most, uraim, valamennyi kéz a kötélzetbe!

Az összes vendégek siettek engedelmessé válni a tengerészparancsnak s belekapaszkodva a vitorlakötélzetbe, fordulóra birták a hajót.

— Milyen kár, hogy nincs itt fényképezés! — mondta valaki a vendégek közül.

— Ha csak az kell, azonnal lesz! — szölt a császár nevetve és intett fiának, Albert hercegnek, aki — a történelem számára lefényképezte az érdekes társaságot érdekes helyzetében.

— Aszfalt virágok a városházán. A kihágási bíróság erős hadjáratot indított az utcai pillangók ellen. Ma tizenkettőre szaporodott föl az elzárásra ítelt esti pillangók száma, s ezt a többletet a Munkácsy Mihály-utca szállította a városháza magán-zárkájába.

— Jegyző és tanító. Különös és sajnálatos dolgot írnak Torontál-Tordáról: Biczók Ferenc ottani igazgató-tanító és róm. kath. kántor tegnap délután beállított Bartha Odón községi jegyző irodájába s élesre fent konyhakéssel rátámadt a jegyzőre, hogyha a képviselőtestülethez 200 korona igazgatói tiszteletdíj iránt benyújtott kérését meg nem szavaztatja, akkor leszurja. A jegyző türelmre intette, mire a tanító eltávozott, hogy még az napi képviselőtestületi gyűlés eredményét bevárja. A jegyző pedig csendőrkért küldött, a kik a nagyvendéglőben várakozó tanítótól a kést elvették. Egyben a képviselőtestületi gyűlést fedezték. A gyűlés eredménye az lett, hogy Biczóknak ilyen szokatlan érvvel kísért kérését elutasította, sőt azonkívül föl is jelentették az ügyészségnél.

— Az elégett holttest titka. Sokat írtak a múlt héten a lapok arról az elégett asszonyi holttestről, melyet a budai Svábhegy alatt a temető melletti árokban találtak. Nem egy jel arra vallott, hogy bűntény történt, mert a holttest mellett egy félig kiűrtített petrolumos füveg feküdt, melynek tartalmával nyilván leöntötték a nőt, eztán meggyújtották. A gyilkosság dolgában megindított nyomozás azonban nem vezetett eredményre. Most végre lehullott a lepel a titokzatos esetről, amely már tisztán áll a rendőrség előtt. Markó András detektív kinyomozta, hogy az elégett nő Klósz Emilia 47 éves hajadon öngyilkossá lett. A legborzalmasabb módon vetett véget életének. Klósz Emilia jó családból származik. Atyja huszárszázados volt s 14 éves korában árva lett a leány, aki a rokonai kegyelmére szorult. De a rokonok is elháltak mellőle s Klósz Emilia éven át nevelősködött. Az utóbbi években Klósz Emilia nagy nyomoruságba jutott. A gyorskocsi-utca 1. számú házában lakott Peischa Anna fehérvarrónánál, akinek gyakran panaszkodott, hogy teher neki ez a nyomoruságos élet. A szegény nő lelkét is megzavarták az élet bajai üldözési mániában szenvedett. Utóbbi időben Budán a Kulcsár-utca 1. szám alatt levő állami varrótintézetben dolgozott, ahol kesztyűket varrt. Atyja után havi tíz forint kegydíjat kapott s ebből tengette az életét. Julius 1-én e szavakkal bucsuzott el Peischa Annától:

— Elmegyek, hogy megöljem magamat. Üldöznek és rám fogják, hogy loptam és hogy erkölcstelen vagyok. Pedig engem még férfi soha nem érintett.

S a szerencsétlen Klósz Emilia kiment az apja sírjához, ott petrolummal leöntötte s meggyújtotta magát. A sirtól kinjában az árokhoz

vánszorgott, ahova lezuhant s meghalt. Holttestét ma agnoszkálta nővére és háziasszonya.

— A Vezuv háborgása. Ijesztő hírt hoz Nápolyból a táviró. Azt jelentik, hogy néhány nap óta a Vezuv kitörése olyan veszedelmes, hogy a hegy lábánál levő községek már nincsenek teljes biztosságban. Julius elsején este nagy látatömeget dobott ki a hegy és a vöröslángeső jó messzire elvilágított. De ez csak bevezetője volt a július másodikán történt rettenetes kitörésnek. A nyugtalan, egyre háborgó hegy a megmérhetetlen látatömeget egész kétszázötven méternyi magasságba lökte fel. Félkörrel leírva, a krátertől körülbelül ötszáz méternyre hullott a láva a földre. Nemrégiben Bagnasco báró palermói képviselő a megengedettnél kissé közelebb talált menni a kráterhez, de keservesen megbánta, mert a vulkán egyszerre látát hányt és a báró arca keszedelmesen összeégett. Matteucci tanár, a vezuvi obszervatórium igazgatója azt mondja, hogy a kráter most gyökeres átalakuláson megy keresztül, mert a kráter fala a látatömeg nyomásának és a forró gázoknak már nem sokáig tud ellenállni. Ha ez igaz, akkor semmi sem tudja föltartóztatni a mindent megperzselő látatömeget és a Vezuv környékén levő községek komoly veszedelemben vannak.

— A rab ezrese. A váci fegyházban, melyről a külvilág nagyon keveset tud, mulatságos eset történt a napokban. Néhány év előtt egy fegyencet hoztak be büntetése kitöltésére. A fegyenc szorgalmas munkás volt, a biztosított kedvezményeket nem vették igénybe, nagyon meg voltak vele elégedve. Egy szép napon Balkay igazgatónál kihallgatásra jelentkezett. Alázatosan mondotta el, hogy két év előtt, mikor behozták, csizmájába egy ezres bankót rejtett el. Civil ruháját raktárba tette, melyet csak szabaduláskor kap vissza s most attól fél, hogy az ezres kimegy a forgalomból és mire büntetését kitölti, károsodni fog. Arra kérte tehát az igazgatót, hogy a csizmát bontassa fel s az ezrest tegye letétbe, melyért az állam még kamatot is fog neki fizetni. Balkay igazgató azonnal intézkedett s a fegyenc ezres bankót tartalmazó csizmája a raktárból előkerült. Csak a talpát kellett felfeszíteni, az ezrest rögtön megtalálták. Amde rövid vizsgálat után kiderült, hogy a nagy bankó — hamis. Képzelték, hogy meglehetősen konsternációt keltett ez a szigorú intézetben, amit növelt a fegyenc siránkozása, aki esküdzött, hogy jó bankót hozott a fegyházba s most már vádlóként lépett fel. Annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy a raktárban észrevették, hogy csizmája mily titkot rejtget, s a jó ezresbankót kicserélték hamissal. Nagy vizsgálat indult meg, nőtt halomra az akta, de világosságot a homályos ügyben nem tudtak teremteni. Ekkor Balkay István fogta vállatára a fegyencet, aki több napi vallatás után bevallotta töredelmesen, hogy a hamis bankót ő gyártotta, még mielőtt a fegyházba hozták. Mint-hogy tudta, hogy az állam a behozott fegyencnek pénzét átveszi s szabadulásuk után kamattal adja vissza, ő a hamis ezrest akarta az állampénztár által jóra kicseréltetni. A furfangos fegyencet bankóhamisításért újra törvényszék elé állítják.

— Birtokcsere. Solyóm Imre elad az aradi 4697 sz. tjkvben felvett telekből 378 □ ölet 2600 koronáért Majer András és neje Papp Magdolnának. — Gonda László eladja az aradi 362 sz. tjkvben felvett Wesseleny-utcai 35 sz. házat 14.500 koronáért Kádár (Kovács) Ernő és neje Pop Máriának. — Szabó Gyula és neje Szász Sára eladják az aradi 6181 sz. tjkvben felvett Sarkad töltés utcai 4. sz. házat 1100 koronáért Szabó Balázs és neje Gáll Margitnak. — Bartótf Márton és neje Wolf Magdolna eladják az aradi 6827 sz. tjkvben felvett Lehel-utcai 17. sz. házat 4600 koronáért Lantos Józsefnek. — Nedeikó Péter eladja az aradi 1438 sz. tjkvben felvett Gyár-utcai 14. sz. házat 700 koronáért Nedeikó Miklósnak. — Csiz-

más Mária eladja az aradi 2119 sz. tjkvben felvett György-utcai 29 sz. házat 1000 koronáért Pintye Nikoláné Botta Katicának. — Golomity Zsiváné Tulcskán Mária és társai eladják az aradi 2825 sz. tjkvben felvett Nyul-utcai 43 sz. házat 800 koronáért Szimulov Jócának. — Marek Samu eladja az aradi 6911 sz. tjkvben felvett 3963/18 th. 102 □ öl üres telket 612 koronáért Buza István és neje Gyüre Erzsébetnek. — Marek Samu eladja az aradi 6911 sz. tjkvben felvett 3963/15 tvsz. 102 □ öl üres telket 552 koronáért Pintér Lajos és neje Engelhardt Katalinnak. — Vendrák Arpad és neje Jochini Matild eladják az aradi 5724 sz. tjkvben felvett Demeter-utcai 112 sz. házat 2950 koronáért Olay Sándor és neje Naumann Annának. — Ozveggy Kornay Károlyné Keller Erzsébet eladja az aradi 4047 sz. tjkvben felvett Hajós-utca 1 sz. házból, az öt illető részt 30.840 koronáért Eles Arminnak.

— A lépfene mérgezés áldozatai. Borzalmas szerencsétlenségről értesít diósgyőri levelezőnk. A diósgyőri gyártelepen a napokban Trabalka István kuruzsló egy lépfene következtében megbetegedett tehát gyógyításával foglalkozott, de szerencsétlenségére a veszedelmes betegséget elkapta és most élethálál között fekszik. A tehenet Révay Károly és Fränkl József mészáros legény felboncolták, minek következtében vérfertőzést kaptak s Révay tegnap iszonyu kínok között kiszenvedett, Fränkl pedig súlyosan megbetegedve került Budapestre gyógykezelés végett.

— Családi dráma játszódott le ma hajnalban Budapesten a Ferencvárosban. A Külső Soroksári-ut 28. szám alatt a II. emeleten lakó Deutsch Adám bádigos rálőtt forgópisztolylyal a feleségére és azután leugrott az udvarra. Szerencsére azonban egyiknek sem történt komolyabb baja. Deutsch közél egy éve, hogy örökös pörlekedésben állott nejevel, a kivel az éjjel ismét hangosan kiabált. A házbeliek hallották, hogy fenyegetőzik és többször összevissza dobált a lakásban mindent. A házmeister éppen fel akart hozzá szaladni, hogy csendre figyelmeztesse, amidőn hirtelen forgópisztolylövés hallatszott. A következő pillanatban Deutsch mint egy örült ugrott ki az ajtón és magánki-vül kiáltotta:

— Megöltem a feleségemet!

Ezzel átvette magát a korláton és az udvarra ugrott. Nem történt azonban neki sem különösebb baja és nagyon megörült, amikor hallotta, hogy a revolvergolyó nejeének csak az arcát horzsolta. A mentők Deutschot a Rókus-kórházba szállították.

— Letartóztatott ügynök. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Fellner Ármin többször büntetett ügynököt, aki a Vörösmarty-utca 42. számú házában „Házasságközvetítő intézet”-et nyitott. A külföldi újdonságokban 100 ezer koronás leányokat hirdetett házasiandóknak azon kívül nem létező grófokhoz, földbirtokosokhoz és háztulajdonosokhoz titkárokat és jószágigazgatókat keresett, természetesen tömegesen jelentkeztek az emberek, akiktől az ügynök kisebb-nagyobb előlegeket vett fel, de állást és mennyasszonyt nem szerzett. Több feljelentésre a rendőrség letartóztatta a szélhámost.

— Gyilkos asszonyok. Bábony község határában véres családi dráma fejeződött be tegnap éjjel. A bábonyi uradalomnál volt alkalmazva Lacza Mihály kerülő, aki feleségével és az anyósával a házában lakott. Az asszonynak viszonya volt egy Petrás Lajos nevű urasági kocsissal. A férj sejtette, hogy a felesége megcsalja, de mert az asszony szerelmi találkozó-ját az anyja is támogatta, ennél fogva a férjnek nem volt alkalmja tettenérni az asszonyt. Tegnapelőtt este a férj éppen akkor ért haza, amikor ott volt Petrás is, de az öregasszony elrejtette a legényt. Lacza Mihály csak akkor tudta meg, hogy a kocsis náluk járt, amikor már az jó messzire járt a csöszháztól. Haragjában a feleségét is, meg az anyósát is alaposan elverte. A két megvert asszony ezt nem hagyta bosszulatlanul. Még az éjjel végrehajtották ter-
vüket. Lacza ugyanis éjszakára az udvaron fe-
küdt le és ott aludt. A két asszony éjnek ide-

jén baltákkal felfegyverkezve meglepte az alvó embert s először a saját felesége mért egy csapást a fejére. A megütött ember erre felugrott, de abban a pillanatban az anyós is lecsapott a vő fejére, mire az megtántorodott és összeesett. Ekkor aztán a két bestiális asszony addig verte fejbe az eszmélet nélkül levő embert, amíg meghalt. Reggel nagy jajveszékkelessel futottak a majorba, ahol azt adták elő, hogy Lacát valaki agyonverte az éjszaka. A csendőrséget nyomban értesítették az esetről, mely a nyomozás során kiderítette, hogy a gyilkosságot a két asszony követte el, az értelmi szerző pedig Petrás Lajos volt. A két asszonyt Petrással együtt letartóztatták.

— **Weinberger Ferenc ékszerész Központi szálloda épület, kiválóan szakképzett arany ékszer és ezüstműves mester, ajánlja gyönyörű szép és dus ékszer, ezüst dísz tárgyak, ezüst evőeszközök és valódi „genfi” zseborákból álló nagy raktárát, kiváló finom kivitelű saját gyártmányú tömör kovácsolt jegygyűrűt 6 koronától kezdve, kiváló szaktudással javít és átalakít a legtisztább kivitelben minden ékszer és ezüst tárgyat saját műhelyében. Telefon 439. Egy jó házból való fiú tanulóul felvétetik.**

— **Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi s abeói kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet izsepőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ára 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécska-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa-féle ugorkatejet kérni.**

— **Amerika nagy nyári mulatóban minden vasár- és ünnepnap cigányzene játszik, az alsó kertben tánchelyiség, ahol szintén a tisztelt tánc kedvelő közönség részére külön zene fog játszani, a tánc helyiségben. Egy pohár sör 6 kr., korsó 10 kor. Izletes ételekről gondoskodva lesz. Belépti-díj nincs, kezdete délután 3 óra-kor. Kiváló tisztelettel: Steigervald Gyula, vendéglős.**

— **Mivel ma 10 órakor zárják az összes üzleteket, figyelmeztetjük a tisztelt közönséget, hogy bevásárlásait lehetőleg korán megtenni sziveskedjék, mivel a rendelkezésre álló rövid idő miatt, az üzletekben előreláthatólag igen nagy tolongás fog mutatkozni. Ebből a szempontból egyáltalán kívánatosnak mutatkozik, hogy összes bevásárlásainkat időkimélesség okáért lehetőleg egy helyen tihessük meg, mely cél-nak Porter Vilmos Nagy Aruháza a Szabadság-terén kitűnően megfelel, mivel ott minden elgondolható cikk pompás választékban kapható.**

— **Dentolin fog-crème a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.**

— **T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.**

— **x— Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izzadás elleni kenőcs, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-ter 15. (Dengi ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak drogueriájában.**

— **x— Orvendetes dolog, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tősgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya-szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrűek is nagy sikerrel használják. Minden külföldi szappant háttérbe szorít. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: Szabó Béla gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Raktar Vojtek és Weisz drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.**

A vasárnapi munkaszünet.

(Aradi sütők a miniszternél. — Egyöntetű megoldás terve. — A fővárosi fűszeresek és csemegekereskedők. — Őszeresek mozgalma.)

Arad, július 18.

A vasárnapi munkaszünet legutóbbi rendezése ügyében az érdekeltek sok minden módosítást kívánnak. Tegnap a vidéki pékmesterek küldöttség útján terjesztették a kereskedelmi miniszter elé az óhajtasukat.

Kristyóry János, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökének vezetése mellett tegnap délután az ország negyven vidéki városából nagyszámú küldöttség tisztelt Láng Lajos kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttek felkérésére résztvett a deputációban Gelléri Mór, az iparegyesület igazgatója és Spolarits György, a fővárosi sütő-ipartestület elnöke is. A küldöttség előadta azokat a hátrányokat, melyekkel a vasárnapi munkaszünet új rendje a vidéki sütőkre nézve jár, főleg oly helyeken, ahol hétfőn hetivásár van, amely a sütők legjobb napja. Részletesen felsorolta a vidékiek kívánalmait s miután a munkások méltányos követeléseinek teljesítését a maga részéről is hangsúlyozza, 4000 vidéki sütőmester nevében kéri azt a lehetőséget biztosítani, hogy bizonyos megszorítással hétfőn reggelre is lehessen süteményt előállítani.

A szegedi, kassai, pápai, nagyvárad, soproni és pozsonyi küldöttek is előadták speciális panaszukat, melyek közül felemlítendő az, hogy a házipari sütők konkurrálnak az ipari sütőkkel s hogy a határszállón (Pozsony, Sopron) bécsi és más osztrák sütemény foglalja el hétfőn a rendes piacot. Láng Lajos miniszter, miután az összes felszólalásokra egyenként válaszolt, végül arra kérte az iparosokat, hogy a jövő hónapra tervezett országos összejövetelük alkalmával találjanak a munkásokkal egyetértően egyöntetű megoldást a kérdés összes részleteire nézve és ő szivesen fog ehhez a maga részéről hozzájárulni. Addig viseljék a mostani rendelet következményeit türelemmel. A küldöttség tagjai a legjobb reményekkel távoztak a kihallgatásról.

A fővárosi fűszerkereskedő mozgalmat indítottak a vasárnapi munkaszünet szabályozása tárgyában kiadott miniszteri rendelet azon intézkedésének fenntartása érdekében, hogy a bodegások és csemegekereskedők üzletüket úgy mint a rokon szakmabelli fűszeresek, vasárnap délután megszakítás nélkül zárva tartani kötelesek. A rendelet kibocsátása előtt ugyanis a bodegások és csemegekereskedők üzletüket vasárnap délután 6 órától 9 óráig nyitva tarthatták, azonban azzal a korlátozással, hogy az elárúsítást esakis a tulajdonos és családtagjai végezheték. Ezt az előnyt a miniszteri rendelet megszüntette, figyelembe vévén azt az ismert visszaélést is, hogy a vasárnap esti elárúsítást az alkalmazottak is végezték.

Miután a rendelet módosítása érdekében a bodegások ismét gyüleseznek, a fővárosi fűszerkereskedők egyesületükben ma népes gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a miniszteri rendelet erre vonatkozó intézkedésének fenntartását a kereskedelmi minisztertől memorandumban fogják kérni és megokolni, amelynek szerkesztésével dr. Gyarmati Viktort, a fűszerkereskedők egyesületének ügyészét bízták meg. A memorandumot egy monstre küldöttség fogja átnyújtani. A fővárosi csemegekereskedők egy része arra való tekintettel, hogy tegnap a csemegekereskedők egy része értekezletet tartott az esti 6—9 ig való üzletnyitás érdekében, elhatározták, hogy holnap

gyűlést tartanak azért, hogy a vasárnapi munkaszünet tárgyában legutóbb kibocsátott miniszteri rendelet érvényben tartassék. Ez okból az ez állásponton levő csemegecések küldöttséget menesztenek a kereskedelmi miniszterhez.

A vasárnapi munkaszünetről minap kiadott miniszteri rendelet sok zavart csinált az iparcikk-árusok között. Ma a budapesti őszerecések küldöttsége járt a polgármesternél s arra kérte, hogy a főváros engedje meg, hogy az őszerecések vasárnap délelőtt 10 óráig árusíthassanak az őszerecé-tőzsdében. Halmos polgármester kijelentette a küldöttségnek, kérelmüket a város nem teljesítheti, mert a kereskedelmi minisztériumban szerzett értesülése szerint a miniszter legközelebb a főváros egész területén meg fogja tiltani a vasárnapi árusítást.

Karlsbadi levél.

Irta: Domonkos Lajos.

Karlsbad, július 17.

Tudva azt, hogy tisztelt Szerkesztő ur az uborka szezonban, kivált amidőn nincs valamely nagyobb kaliberű szenzáció a napirenden, néha-néha a változatosság kedvéért szivesen helyt ad b. lapjában egy fürdői levélnek is. (Az idén ugyan nincs uborkaszézon a naponkint feltörő szenzációk révén, de azért szivesen fogadjuk e szellemes sorokat. A szerk.) Tekintve, hogy otthonlétem alkalmával a közügy érdekében gyakran alkalmatlankodtam cikkeimmel, most távollétem alatt megkíséreltem más témáról írni — előre is bocsánatot kérek, ha talán abba a hibába estem, hogy szerény soraim értelme mégis csak a közügynek, az édes otthonnak van ajánlva!

Alig egy hete jöttem el hazulról az általános szeretett Laci doktor tanácsa, és életem kedves párja, feleségem rábeszélésére végre utra keltem és ime itt vagyunk a nagy cseh fészekben. Fészkek azért, mert fekvése eredetileg hasonlít egy gondosan összerakott fészkekhez, melyben annak lakói nyugodt elhelyezést élveznek. De ez a fészkek egyszersmind a város is, még pedig olyan csinos, szép, nagy város, melynek minden irányba teljesített építkezései, a legcsekélyebb helyek leleményes, célszerű felhasználásával, beépítésével, a lehető legnagyobb kényelmet nyújtja a világ minden részéről idesereglett beteg és nem beteg idegeknek.

Pardon! az Aradi Közlöny olvasói nem szorultak rá, hogy Karlsbad szépségét és vidékét ismeressem, vagy én irjam le, de engedelmet kérek, ha a reám tett meglepő benyomás hatása alatt legalább annyit megjegyezni bátorodom, hogy, a csehek ugyan nem tudják, hogy miért irigyek a magyarra. Igazi okát tehát nem lehet találni az ellenszenvnek, hogy a magyar lisztet milyen okból eredő irigységből akarják innét kiszorítani, de ha mi volnánk annyira érthetetlen irigységgel eltelve a csehek iránt, mint amennyire hogy éppen nem vagyunk, annak magyarázata könnyen érthető volna, azért, mert a mindent alkotó természet csodás hatalma nagyon, de nagyon bőkezű volt akkor, amidőn Karlsbad és vidékét a csehek részére megalkotta.

De mivel mi magyarok egyáltalában nem szoktunk irigyek lenni, hagyjuk békében a cseheket, majd megjön azoknak is az eszük. Addig fogyaszszuk a magyar lisztből készített cvibach és Graham kenyert, melynek rágása mellett jól esik haza gondolni.

Vagyunk itt szép számmal aradiak, de nem ezeket akarom elősorolni, mert azt nehéz volna közölni, anélkül, hogy a névsorból egyesek ki ne maradjanak. Hiányos közlés következményeinek pedig nem akarom magamat kitenni, mert tudom, hogy hasonló sors várna reám, mint a bál referensekre, a kik tévedésből valakit a névsorból kifelejtettek.

Egyelőre tehát az ittlévő kedves földieinkkel járjuk szorgalmasan minden reggel a gänzen marsot. Hogy mi az e gänzen-mars, azt tudják, akik már látták, de akik még nem látták, azok előtt egy teljesen érthetetlen szabály, melyhez itten mindenkinek alkalmazkodnia kell. Itt nincs kivétel férfi vagy nő, berlini vagy amerikai milliomas, vagy számalomra méltó kinézésű galicai kaftános között. Tekintet nélkül mindenre, az érkezés szerint sorban alkalmazkodni kell, a forrásvizhez jutásánál. Egy kis rend, de szigorúan alkalmazott rend betartása mellett pár perc alatt ezer meg ezer szomjuhozó sorba kerül és kielégítést nyer, Jaj annak, aki a rend ellen vétetni akar, vagy kivételes módon előnyt akar magának szerezni. Azt alaposan melegeben lesajnálják.

Mután az ittlévő földiekről, a mint jeleztem, névsort nem küldök, egyelőre az eltávozottak, a majdnem megirigylet haza utazottakról emlékezem meg, hogy pár nap előtt utazott el innen a mi kedves Simay Pista bácsink a feleségével. Ő volt itt az aradiak, és sok másoknak vezetője, magyarzója, lámpagyújtója. Ne tessék ám amolyan községes lámpát képzelni, mintha Simay bácsi olyannal foglalkozott volna. Dehogy! Az ő aranyos kedélye, a mit az Isten hogy sokáig megtartson övéi és a mi örömeinkre, korához képest fiatal, néha csaknem pajkos jókedvvel vidámitotta fel környezetét. Méltó a hasonlat, rá szolgált, hogy a kellemes hangulat és jó kedély ki nem alvó mécsese, vagy gyújtogatójának neveztük el az őreget.

Az eltávozásban megelőzte őt Sarlot Domokos agilis főkapitánygnk. Sajnálattal olvastuk a Közlönyből, hogy a miért ő olyan nagyon sietett, t. i. hogy az ő ambíciójának megfelelő ajándékot vihessen haza városának, nem sikerült, mert ezt a keresvekeresett ajándékot nem adták oda neki Hallóban az élelmes németek. Pedig milyen örömmel ment érte! Azt hitte, hogy a legkellemesebb fürdői ajándékkal fog haza érkezni, s nem lesz baja többé senkinek a papirgyárral.

Egyébként úgy ő, mint Simay bácsi meggyőződést szerezhettek itt és messze környéken mindenütt arról, hogy a füst, vagy esetleg kellemetlen kigőzölögések, szóval gyári kémények által okozott mérgezők miatt panaszok csak másodrendű kérdések. De más világ is van itt, mint nálunk otthon!

Itten értenek ahhoz, hogy a közérdek jólétéért hogyan lehet okosan és hasznosan cselekedni! No de erről majd máskor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A kereskedelmi kamara ülése.

— Meghívó. —

Az aradi kereskedelmi és iparkamara július hó 24-én (pénteken) délután 5 órakor sajtó székében (Nagykörút 11. szám) lévő nagytermében teljes ülést tart, melyre a t. kamarai tag urak tisztelettel meghívótnak.

1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a munkások baleset ellen való biztosításáról szóló törvényjavaslat-tervezet véleményezése iránt. 4. Ugyanazó miniszter ur leirata a m. kir. honvédség 1904. évi lábbeli szükségletéből a hazai kisiparosok részére fenntartott mennyiségnek szétosztása tárgyában javaslat iránt. 5. Ugyazon miniszter ur leirata a kamarai nyugdíjszabályzat módosítására vonatkozólag. 6. Ugyanazon miniszter urnak véleményét kerő leiratai: a) pénzeszközök és tresoroknak, b) a calciumcarbide-gyártmányának az 1900: XXV. t. cikkben foglalt megrendelésgyűjtési tilalom alól való kivétele iránt, c) véleményes jelentéstétel végett a felől, hogy gabonaneműek őrlésére magánfeleknél megrendelések gyűjtése megengedtesse-e? 7. Ugyanazon miniszter ur leirata Hunyadvármegye kéményseprési szabályrendeletének véleményezése iránt. 8. Ugyanazon miniszter urnak a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról szóló 28.559. számú rendelete. 9. Ugyanazon miniszter urnak leiratai: a) a maros-illyei, b) a nagyági, c) vajda hunyadi vasári helypénz-díjszabályzatok felől vélemény-adás iránt. 10.

Javaslat az ipari munkásoknak adandó állami jutalmak tárgyában. 11. Aradvármegye közigazgatási bizottságának átirata, melylyel véleményezés végett átteszi M.-Pécska községének kérvényét az építendő Maroshidon a vámszedés ellenőrzése tárgyában. 12. A battonyai járási főszolgabíró átirata a Mezőhegyes község által szerdai napra engedélyeztetni kért, élelmi cikkek elárúsítására szorítókozi heti piac véleményezése tárgyában. 13. Társ kamarai átiratok: a) a kolozsvári a megszünt cégeknek hivatalból leendő törlése tárgyában, b) a marosvásárhelyi a dohány-kisárusok méltányosabb megadóztatása iránt. 14. A gyulai iparos ifjúság önképző egyesületének 25 éves fennállása alkalmából rendezendő helyi kiállítás segélyezése iránti megkeresés.

Budapesti áru- és értéktörzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 18.

Délitörzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkődv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba, 2 1/2 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek kedvezők. Időjárás forróbbág.

Heti behozatal 98,000 métermázsa.

Értéktörzsde. Berlin 1/4 magasabb, Páris 10 olcsóbb.

Zárás 18 órakor:

Buza októberre	7.25—7.26
Buza 1904. májusra	7.50—7.51
Rozs októberre	6.21—6.22
Zab októberre	5.35—5.36
Tengeri júliusra	6.37—6.38
Tengeri augusztusra	6.34—6.35
Tengeri szeptemberre	6.35—6.36
Tengeri 1904. májusra	5.10—5.11
Repce augusztusra	11.30—11.40

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.20—7.21
Buza 1904. májusra	7.44—7.45
Rozs októberre	6.17—6.18
Zab októberre	5.31—5.32
Tengeri júliusra	6.38—6.39
Tengeri augusztusra	6.33—6.34
Tengeri szeptemberre	6.35—6.36
Tengeri 1904. májusra	5.08—5.09
Repce augusztusra	

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 104—8 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 112—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 112—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban 112—3 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 111—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Sertésállomány. Július 15. napján volt készlet 48,417 darab, július 16. napján főlhajtott 487 darab, július 16. napján elszállított 452 darab, július 17. napján maradt készlet 48,432 darab. Ualet: Csöndes.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1903. július 1-től 15-ig. Személyszállítás 1903. július 1-től 15-ig 24604 személy, bevétel 4457 korona, 60 fillér, 1902. július 1-től 15-ig 22864 személy, bevétel 4163 korona 80 fillér, 1903. január 1-től július 15-ig 239325 személy, bevétel 47056 korona 80 fillér, 1902. január 1-től június 15-ig 233059 személy, bevétel 45184 korona 20 fillér. Teherszállítás 1903. július 1-től 15-ig 1518870 kg., bevétel 1282 korona 54 fillér, 1902. július 1-től 15-ig 1429860 kg., bevétel 1886 korona 52 fillér, 1903. január 1-től július 15-ig 24455800 kg., bevétel 28129 korona 88 fillér, 1902. január 1-től július 15-ig 18976180 kg., bevétel 22184 korona 38 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Házassulandó, Zilah. Annak a hölgynek a nevét nem igen tudhatja meg. Jó ha elővigyázatos lesz, nehogy becsapják.

Ifj. W. F. Nagyvárad. Erről — sajnálatunkra — magunk sem szolgálhatunk felvilágosítással. Azok a bányák nem Aradvármegyében vannak.

B. G. Arad. Bizonyára nem méltóztatott komolyan gondolni, hogy a hozzánk küldött levelet leközzöljük. Ezt egyetlen lap sem tenné meg, mi sem tehetjük. A kézirat — kivételesen — rendelkezésére áll.

F. R. Marilla. Udvözlét! Itthon van.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.31
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56
Motormenetek	
Arad—Szabadságtér és Battonya között.	
Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, anti-quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára
Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy **8000 kötet** antiquár könyvet, 4 csoportba osztva **20, 40, 60 fillérjével és 1 koronájával** árusítok. Ajánlom minden könyvrakárnak, hogy e ritka alkalmat jó könyvek meglepő olcsó áron való beszerzésére el ne mulasztssa. Továbbá egész **francia és angol könyvtárak** mint igen kedvező alkalmi vételek kaphatók.

Minden zenemű-ujdonság raktáron. **Átjátszott zongora, hegedű- és cimbalom hangjegyek** óriási választékban meglepő jutányos áron.

Irodai szükségleti cikkek legnagyobb raktára. Igen olcsó árak. **Posner-féle üzleti könyvek** teljes bizományi lerakata.

Festőminták nagy készlete; ugy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek, festővászon és praeparált festőkartonok a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek. Olajfestmények, és művészi kézműszetek kerettel, vagy a nélkül.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben minden zenemű ujdonság kapható. Kölcsöndíj havi **2 korona** vagy hangjegyenként **20 fillér**. 247 oldalas **zenemű-kölcsöntári jegyzék 40 fillér**. Vidékre is a legpontosabb kiszolgálás.

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtár,

a melyet a **fürdőző és nyaraló közönség** szives figyelmébe ajánlok s a melyben minden ujdonság **megjelenés után azonnal kapható**. Kölcsöndíj havi **1 korona 20 fillér**, vagy kötetenként **8 fillér**.

A könyvek ujak és tiszták.
Magyar, német, francia és angol irodalom.

Kiváló tisztelettel:

Himzett blousok, Appencelli himzett ruhák mérték szerint, 2 frt 75 krtól 50 frtig. Bérmentve és elvámolvá házhoz szállítva. Képes árjegyzékek azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 2748

NAPIREND.

Július 19. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Megváltó. — Protestáns naptár: Megváltó. — Görög-keleti naptár (Július 6): N-Sziszten. — A nap két 4 óra 7 perckor, nyugszik 7 óra 32 perckor.

Könyvnyitár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-múzeum helyisége melletti előterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, derült.

Július 19. Borosjenő és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 4 órakor (Borosjei úti takarékpénztár helyisége). — Az aradi önkéntes tü oltókar rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház). — Az aradi tornaegylet kirándulása a milovai völgybe. — Szocialista gyűlés Almás-Kamaráson.

CSARNOK.

Az örökség.

Irta: Horváth Kornél dr.

I.

Mikor hősünk valamelyik közeli rokona elhunyt révén váratlanul egy kis örökséghez jutott, az eladdig csendes és nyugodt élete pokoliá változott. Aig zárult be a kriptá ajtaja, rut civódás tört ki az örökségre sóvár rokonság között s a felkorlácsolt indulatok fekevesztett árja magas hullámokat vert.

A kik várakozásukban leginkább csalatkoztak, megtámadták a végrendeletet s azzal érveltek, hogy a „vén fukar“ nem volt a szellemi képességének teljes birtokában. A kuszált per sokáig húzódtott, sok szennyet hozott felszínre, de mikor végre a haragosak beláttak, hogy minden törekvésük hasztalan, megnyugodtak az ítéletben, békejobbót nyújtottak és ezzel az átkos ügy véget ért.

De azért a szivekben bizonyos keserűség maradt vissza.

Hősünk okos ember léteére nagyon jól tudta, hogy az eilentétek csak látszólag simultak el s hogy a hízog arcok mögött az engesztelhetetlen gyűlölség izzó parazsa még folytonosan ott tapang. Ellenei csupán taktikát változtattak — a béke ürügye alatt hadállásukat tolták közelebb.

De ő nem bánta. Nem volt az az ember, ki az odadobott k-ztyüt fél felvenni. Benugyan emberükre találtak! Legyen harc körömszakadtáig! És lett is. Mig a támadás nyílt sisakkal történt, ő is nyíltan harcolt, de most, hogy a titkos aknamunkák és alattomos fondorlatok ideje következett el, neki is harcolni kellett változtatnia. Csak jöjjetek, gondolá magában „engem készen találtak“. És azok jöttek. Csakhogy hősünk éles eszével, kiváló fürkésző és megfigyelő tehetségével szellemileg magasán fölötté állott elleneinek s így hamar belelátott a kártyájukba. Eleinte csak nevetett ügyefogyottságukon. Később azonban kezdte belátni, hogy méltó partnerekre akadt. Észrevette ugyanis, hogy kémekkel veszik körül, hogy minden lépését megfigyelik — merre megy? mit csinál? Bizalnatlan és gyanakvó lett mindenki iránt. Majd rájött hogy szürkültek gyanus alakok oláikodnak háza körül, kik eljett szavaikból ítélve nem a legbarátságosabb indulattal viseltettek iránta.

Midőn a felfedezését nejjével közlé ez nagyot nézett reá és nem szolt semmit. A sok izgatottság és töprengés egészségét láthatóan megviselték; kezdett soványodni s étvágyát veszté. S midőn egyizben heves gyomorgörcsök lepték meg, orvosa azon kérdésére, ha valjon nem evett-e valami romlott ételt? — csakugyan visszaemlékezett, hogy kedvenc salátájának nagyon különös ize volt? Ekkor borzasztó gyanu fogta el, a legborzasztóbb, mit csak képzelni lehet: hátha a felesége is a bandába tartozik, mely az ő elpusztítását tűzte ki célul?

E gondolat oly borzasztó volt, hogy igyekezett fejéből kiverni. De hiába! — a mag el volt vetve. Ott oláikodott sarkában a szörös kezű szörnyeteg s szüntelenül tépte, marcan

golta karmaival. Hátha mégis? A sers ugy akarta, hogy mihamarabb megtudja a szomorú valót.

Egy izben midőn szokatlan időben tért haza, észrevette, hogy a rózsálgasban árnyak mozognak. A hold előbujt, s ekkor látta, hogy felesége egy hatalmas természetű, kecskeszakáliu, sasorru fiatal emocerrel társalog. A bokrok mögég rejtőzködve hallgatózott, de a halk beszélgetésből, mit sem értett, s midőn nesztelenül csuszva már-már egészen közelükbe férközött tisztán hallotta amint a fiatal ember kezét csokolva így szolt:

— Nagysádnak nincs mitől tartania, férje semmit sem fog megtudni óvatos leszek.

E szavak villámcsapásként érték, — mindent tisztán látott. A parázna asszony tehát magcsala! A legnagyobb lelkierőjére volt szüksége, hogy a csábító torkon ragadva földre ne süssa. De eszébe jutott, hogy mindent némán tennie kell, nehogy megsejtsék ellenei, hogy ő mindent tud.

Pedig érzé, hogy a kivetett hurok nyaka körül mindig összab szorul. Csakhogy hősünk nem volt az az ember ki tétlenül nézi az aijas iatrikát s kívül könnyen el lehet bálni, vagy kit tévútra lehet vezetni. Ismerte az embereket, nyomorult cselvetéseiket, határtalan gonoszágukat, de egyszersmind okos ember léteére azt is be kellett látnia, hogy élete a legnagyobb veszélyben forog s hogy önvédelmére a legszigorubb rendszabályokhoz kell nyulnia. S e tekintetben a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel járt el. Revolvért vásárolt s szobája ajtaját eltorlasztotta. A zárban már nem bizott. De még így sem lehetett teljes biztonságban.

Az éj csendjében ablaka alatt gyakran hallott elfojtott suttogásokat s a gunyos megjegyzésekből, mik töredezetten füléhez jutottak borzadva tudta meg hogy mi van ellene készülőben.

S midőn elgondolta, hogy ezek a nyomorultak, kik az éj leple alatt összebujva kiszámított ravaszággal hálójukat szövik, nappal kifogyhatatlanok iránta a szeretetreméltó gyöngédségben, nyalják, fálják, becézgetik, csak hogy meg nem eszik ravasz szemtelenségükben: akkor elfutotta a düh és türelmetlenségre kellett indulatait, hogy valamennyiüket halomra ne fojtsa.

Végre is a terhelő adatok annyira felezaporodtak, hogy a részleteket — pedig ezek voltak a legkompromittálókak — eszébe sem tudá tartani. Ezért szobájába zárkózva tapasztalatait egybefoglalá s gyönyörűen megstilizálva szép kacskaringos betűkkel papírra vetette. Az érdekes és különösen fontos részeket pedig mindenféle színű ceruzával vastagon aláhuzogatta, hogy az összetartozó vagy egymással bizonyos titkos vonatkozásban álló részek az első pillanatra azonnal szembe tűnjenek.

(Folytatása következik.)

Nyári színház.

Vasárnap, 1903. évi július hó 19-én:

Délután 3¹/₂ órakor, fél árákkal:

Niniss.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Miland. Fordította: Csepreghi Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Gregoár	Szabó József.	Dessablet	Füredi J.
Korninszki	Marházi M.	A grófné	Rózsa Lili.
Anatol	Polgár S.	Silleriné	Pajor Agnes.
Narciss	Somlai A.	Georgina	Szilassy J.
Düpton	Győre Alajos.	Komornyik	Tóth Lajos.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árákkal:

Casanova.

Nagy operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerette: Barna Izsó.

SZEMÉLYEK:

A sátán	Békassy Gy.	Pietro, kertész	Bejczy Gy.
A felesége	Rózsa Lili.	Rendőrönök	Juhász S.
Napoleon	Sarkadi A.	Emilia, neje	Szilassy J.
Casanova	Szabó József.	Náthán	Németh J.
Barbarina	Répásy G.	Egy bakter	Füredi J.
Marion	Karácsonyi.	Pompadour	Singhoffer V.

Kezdeté este 8 órakor.

Szészület.

— Julius 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmásánként.

Borivóknak, hár a bort savanyvívvel és rotik vegyítéssel, mindenképpen.

MATTONI-FELD

GISSHÜBLER

SÁVANYÚ-KIVÉ

ajánlható: E víz kömbübbéti a bor savát és az italnak kellemes, ingerő mellékhatást ad, annálkai, hogy azt feltevére tartós.

2650

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybell és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: orozást és fényezést a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig jutányos árák mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlők biztossítottatnak. 358

Első budapesti női zenekar.

Ma és a következő napokon az

Elit-kávéházban NAGY HANGVERSENYT

rendez

az első budapesti hölgy zenekar

Svedrofsky Bella k. a.

orosz zenekonzervatoriumot végzett hegedű művésznő vezetése alatt. Karmester: Kalteneck Gusztáv.

Műsor.

I. RÉSZ:

Béla Induló, Bachtól.
Nyitány, Noble Parizne Richárdtól.
Francia keringő, Walteifeltől.
Csárdás.
Barkochba Op. egyveleg, Sulimantól.
Cake Walke.
Lavotte Brigadéros, hegedű-solo.
Téves egyveleg, Roznertől.

II. RÉSZ:

Csárdás.
Nemzetközi egyveleg, Kalteneck Gusztáv.
Bobherceg keringő.
Román dalok.
Angol Litol Tics.
Mágnás nyitány, Suppe.
Lengyelke Fidlertől.
Hegedű-solo Trobadour fantasiában.
Induló.

Jó italokról és hideg ételekről gondoskodva szolid kiszolgálás mellett.

A n. érdemű közönség becses pártfogását kéri

1563

Löwy Ignác.

Kezdeté 8¹/₂ órakor. — Bemenet díjtalan.

Zene reggelig.

Dr. Fodor Ödön,

gyermekorvos. 1954

Lakik: Weitzer János- (Templom)
utca 12. (Antonesku-ház.)

Rendel: D. u. 2—4 óráig.

Megérkezett

egy bécsi Blous specialista és ajánlja magát a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe elegáns és egyszerűbb Blousok elkészítésére.

Czim: Csiky Gergely-utca 11. ajtó 1 szám. 1954

Ajánlunk ipar és háztartási célokra
rostált darabos 111

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

kovács-köszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő köszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett felnapit idot kerünk.

KNEFFEL KÁROLY ÉS FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

F. hó 20-tól

naponta d. u. 6 órától egész reggelig

az első budapesti

női zenekar

Schvedrofszki Bella kisassony

oroszkonzeratorum begedüművész közreműködése mellett

Kaltenek Gusztáv karmester vezetése mellett

a Barossparke-kioszkban

HANGVERSENYT

tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívom.

Az összes kávéházi italok és hideg étek legpontosabb kiszolgálásáról gondoskodik

Szűsz F.

A Marosfürdő vendégek figyelmébe ajánlom naponta frissen csapolt polg. Szt. István sörömet.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik feledhetetlen apánk, illetve nagyapánk

Csalogovits János

temetésén részt vettek és ezáltal fájdalomukat enyhíteni óhajtották, ezúton mond köszönetet

Uj-Arad, 1903. július 19-én.

A gyászoló család.

800.000

koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap

? **≡** azért a **≡** ?
pénzért?

Tessék megnézni.

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondoldj magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

1501

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dongl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrassy-tér 22. (Hajós gyógyszer-tár mellé) helyezük át.

A kereskedelmi miniszter legújabb rendelete folytán a vasárnapi munkaszünet hétfőn reggeli 6 óráig tart. Ezen intézkedés következtében tisztelettel értesítem t. cz. vevőimet, hogy hétfőn reggel friss süteménnyel nem szolgálhatok és szükségleteiket kérem a vasárnap folyamában beszerezni.

Arad, 1903. július hó 8.

Mindenkori kész szolgáljuk

Kristyóry János.

Van szerencsém a n gyérdemű gazdaközönségnek a **eséplési idényre**

kölcsön-zsákjaimat

és kölcsön-ponyváimat

a legolcsóbban számítva följánlani.

Uj és régi zsákok eladásra nálam kaphatók.

Kiváló tisztelettel:

Domán Ignác

zsák kölcsön-üzlete

Arad, Hunyadi-utca 2. sz.

1597

PÖSTYÉN:

Kénes Iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-
orvosilag első helyen ajánlva.

Fessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap fölerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszer-tárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Helybeli papír és rövidáru nagykereskedés részére, szakképzett ügyes rövidáru segédet és fiatal a papír szakban jártas segédet.

Helybeli női divat és rövidáru üzlet részére, ügyes fiatal segédet.

Helybeli kézmű és rövidáru üzlet részére ügyes fiatal segédet, német és román nyelv ösmérete megkívánatik.

Vidékre a vasáru szakban tökéletes jártassággal bíró ügyes segédet, ki helybeli elsőrendű üzletben már alkalmazva volt.

Vidékre szakképzett könyvelőt, a fűszer és rövidáru szakmában jártas és üzletvezetésre is alkalmas.

Ajánlunk:

Az egyszerű könyvvezetésben és a levelezésben teljesen jártas, szépírású könyvelőnőt, aki ily minőségben helybeli nagykereskedésben alkalmazva volt.

Kereskedelmi akadémiát érettségig tett, kalligraphikus írású, a magyar- és német nyelvben, továbbá a magyar gyorsírásban jártas fiatal embert, íródiák gyakornokul.

Sok évi gyakorlattal bíró norinbergi, rövidáru és díszmü áru szakban teljes jártassággal bíró idősebb segédet.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 óral íródiák foglalkozására.

Vasáru szakban teljesen jártas, intelligens fiatal embert.

A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

A női divat és rövidáru szakban jártassággal bíró fiatal ügyes segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,
útkár.

Keppich Zsigmond,
igazgató.

Szálloda bérbeadás!

Aradváros központján a legélénkebb forgalmu helyen

lekvő

„Központi Szálló”,

mely

- 1.) 56 vendégszoba, előszobák, 6 konyha, tágas több részre osztott pincze, padlás, stb.,
- 2.) kávéház,
- 3.) csapszék, étterem és diszes tánczterem,
- 4.) nagy halász-csárda, tágas nyári kerthelyiség, zenepavilon, stb.-ből áll,

1904. évi május 1-től hat esztendőre bérbeadandó.

Ugy az összes szobák, mint a kávéház, étterem, halász-csárda és a szálloda valamennyi helyiségei teljes kényelemmel és eleganciával vannak berendezve.

Mindennemű a bérletre vonatkozó föltételt és felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság.

Bérbevenni szándékozók sziveskedjenek részletes írásbeli ajánlatukat 3000 korona bánompénz kapcsán legkésőbb f. évi augusztus hó végéig az Aradi polgári takarékpénztár igazgatóságánál benyújtani; a bánompénz nélkül beérkezett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A beérkezett ajánlatok felett az igazgatóság legkésőbb f. é. szeptember 10-éig érdemlegesen határozni fog, s az el nem fogadott ajánlatok bánompénzei szeptember 11-től az intézet pénztáránál felvehetőek s felveendőek annál inkább, minthogy azok után kamat tértetni nem fog.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik s eme határozatról ajánlott levélben értesítettik, köteles a levél keltétől számítandó 10 napon belől az igazgatósággal a bérleti szerződést megkötni, különben nemcsak bánompénze vész el, hanem költségére és veszélyére a szálloda másnak fog hasznóbérbe adatni.

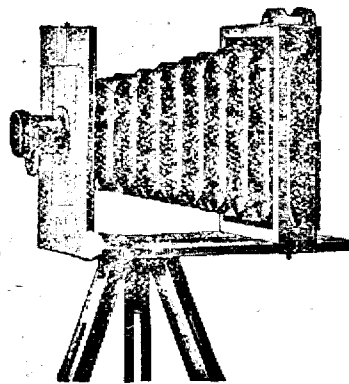
Aradon, 1903. évi július hó.

Az Aradi polgári takarékpénztár
Igazgatósága.

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesitem, hogy a tavaszi idényre rendelt fényképző-gépek megérkeztek

Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén tetemesen leszállítottam.

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkek nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Minden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára. 1498

Lindner Róbert gyógyszerész-féle ALAIKA-CRÉME

Cosmeticum par excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és bájú a. l. eltávolított pórsenét, szeplőt, bőrkakát (Mitesser), napbarnitottságot stb. A legcaunább kezeket finommá, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska Crème nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégy 1 korona 20 fillér.

Alaiska-puder (arczpor)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème lényeges cosmeticai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatot, finom, üde, rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy doboz (fehér, rózsá vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél, Bécs, XIII/9,
Lainzerstrasse 113.

Kittintette: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany
érmekkel és díszlevelekkel. 2561

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra
a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral
vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa-
vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-
őrlőket,
bogyózógépeket,
gyümölcs-aszaló-
készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb
szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II,

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

Sodronyüveg

felülvilágítók, gyári- és máhelyablakok, melegházak, kertészetek, verandák, padozatok stb. stb. ozóijaira,
a jelenkor legjobb üvegezési anyaga.

Szállítja az

Aktiengesellschaft für Glasindustrie

vorm. Friedr. Siemens cég

Neusattl, Elbogen mellett.

(Csehország.)

Más gyártmányok: Mindennemű üvegek, üveg zárók, préselt üvegek, öntött üvegek, táblaüvegek, kivágott üvegek (Stanzglas), szabadalmazott üvegek élelmi szerek eltevéséhez és egyéb czélokra, stb. stb. 2697

Dr. Traub József orvos gyomorpara

GASTRICIN

orvosiilag megvizsgálva és kipróbálva.

Az emberek ezrei gyomor-, bél- és egyéb betegségek miatt szigorú koplásra vannak szorítva, amely szinte el eseríti az életet. Traub József dr. Gastricin gyomorpara használatánál ezen kúra igen rövid ideig szükséges. Betegek, kik bőségesen akarnak táplálkozni, hogy erejükben megmaradhasanak, a Gastricin használatát által teljesen elérik azt. Gastricin szédüések, gyomorfájás, gő csök, rosszullét, főfájás ellen használ, hosszabb használat mellett pedig az idült gyomor- és belbántalmakat is meggyógyítja. Gastricin nem hashajtó szer, a székletételt mégis teljesen szabályozza. Bővebbet a Prospectus. Orvos urak részére ingyen próbák.

Aradon HAJÓS ÁRPÁD és Gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerésznél, valamint a legtöbb gyógytárban kapható.

Főraktár: Salvátor gyógyszerertár Pozsony.

Nagybani árusítás a drogueriákban.

Nagy doboz 3.— korona, kis doboz 2.— korona, bérmentve 20 fillérrel, ajánlva 45 fillérrel több. 2698

Kitünő mellékkeresetet

találhatnak hölgyek és urak, akik ismerőseik körében az én különleges kávé, thea, rum és szivarkáimat ajánlják.

Leon Bravo, Hamburg 14.

Magyar levelekre is azonnal válaszolunk. 1580

BERGER-féle
gyógy-, egészségi-szappanok
G. Hall & Comp. gyáraként Trappanban, Aranytér Páris 1900.
Berger-féle 40 száz. kátrányszappan,
Berger-féle kénes kátrányszappan
Berger-féle glicerinnel kátrányszappan,
Berger-féle panama kátrányszappan

3/0 liter Bor Templommal
fenségesen kellemes ízű!
A szív működését mérsékelten emeli és étvágyat gerjeszt.
Kérjen mindenütt Rohitsi „Templomforrás“-t.
2576

Igen kedveltek a következő szappanok: Benzoeszappan, boraxszappan, carboliszappan, naphtholén olajgyáneknek a kátrányszappan, kátrányszappan, bőrbetegségeknek, kéneszappan, kénes- és kén-normokszappan, aszpirinszappan, petróleumszappan, vörösvirág és virágos szappan, Tanninszappan, bergamottos szappan, fahéj, 1. számú rózsa, 2. számú dehidrogénizot, kitünő tisztító szerek.
Az összes Berger-féle szappanok G. Hall & Comp. gyáraként, 30 év óta bevezetve, valódiaknak jelölésben védjegyét és a cég címet G. Hall & Comp. viselik.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca. Kiosztóhelyek: Ma egész országban gyógyszerészeknél és kátrányszappanok, kitünő tisztító szerek.
Raktár Aradon: Gutori Földes Kelemen és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál, és kapható az összes hazai gyógyszerészeknél. 811

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja, elkerülte. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni: **színezett szobapalló-fényaszt,** sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Töltsen beford minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután **tiszta fényaszt (színezetlen)** új pallókra és parketára, mely csupán fényt ad. Különösen parketára olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát. **Postacsomag,** körülbelül 35 négyzetméter, (két közepésgyűgyű szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 9/10 márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Minta-mázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre és a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1650. éve létező gyármárkát sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.
Christoph Ferencz, 1188
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
Főraktár Aradon: **Steinitzer N.-nél.**

Kalhofert János
mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely
Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.
Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:
épületvasalások,
vízvezeték berendezéseket,
gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.
Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Egy csoda hangszer!
a Trombino.
Tanulás és hangfegy ismeret nélkül azonnal játszható mindenki rajta a legszebb dalokat, tánczdarabokat, indulókat, u. m.: Sackingeni trombitás, Sei nicht böß, Beim Souper, Radeczky induló stb. és még 200 más kiváló zenedarabot, ezen az újtalálmányu, kitünő és elegánsan kiállított trombitán az u. n. **„Trombino“-n.**
A Trombino a jelenkor legszenzációsabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt, különösen akkor, ha valaki egy társaságban egyszerre csak mint kürtművész lép fel, holott az illetőnek ezen tehetségéről azelőtt senki tudomással nem birt. Minden dal tanulás, fáradság és erőlködés nélkül azonnal játszható, csak a megfelelő hangfegy szalagot kell beilleszteni. **Pompás zene, szép és erőteljes hangokkal.** Mulatságoknál, társaságokban vagy otthon, a legszebb szórakozás. Kerékpár-, kocsni- vagy gyalog-kirándulásoknál, csónakázásnál a legmulattatóbb kísérő. Tánczhoz vagy énekkísérethez kiválóan alkalmas. A Trombino gazdag tartalmu daljegyzékkel együtt, melyben megerthető magyarzat is van: I. minőség finom nickelezéssel 9 dallal **3 ft 50 kr.** II. minőség finom nickelezéssel 18 dallal **6 ft 50 kr.** Dal-lemezek az I. minőséghez darabonként **30 kr.**, a II. minőséghez **50 kr.**
Egyedüli szétküldési hely utánvétellel 1018
KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleischmarkt 18—976.

+ **Soványág.** **+**
Szép testidomokat kaphatni a világhírű erőportól, amely a párisi 1900. évi és hamburgi 1901. évi kiállításokon aranyéremmel lett kitüntetve. 6-8 het alatt 30 font kövéredés egész bizonyos. Orvosi előírás. **Reálisan szolid — nem szélhámosság, számtalan köszönő irat.** Ara dobozonként használati utasítással, együtt bérmentesen küldve 2 kor. 50 filler. Az összeget legajánlatosabb előre utalványon küldeni. **D. Franz, Steiner & Co. Hygienikus Intézetének Berlin 59. Königrätzerstrasse 78. Ausztria-Magyarországban kapható Török József gyógyszerésztárában Budapest. 1511**
Van szerencsem a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon kárpitos és diszitő-üzletet nyitottam.**
Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőimnek legkényesebb igényeinek is megfelelek. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig a legutányosabb árak mellett. Elvállalok olcsón **lakásberendezéseket** helyben és vidéken. Költözködések alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiardasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.
Tisztelettel
Reiner J. Gyula
kárpitos és diszitő
Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Wolster Izsó
uri szabó
Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.
(szemben az Erdélyi kávéházzal.)
Elvállal, bármilynemű uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb divat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.
Javitásokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Tamasdán Kornél
fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedése
Aradon, József főherczeg-ut 12. szám.
Telefon 419. szám.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett
fűszer-, cukor- gyarmat-árak,
a legfinomabb **cuba, moeca és gyöngy kávék,** külföldi thea, **Gözei-féle belőttek, hideg felvágott (delicates),** mindennemű **ásványvizek,** bel és külföldi **borok,** magyar és francia **pezsgők** és **cognacok,** ugyszintén **déli gyümölcsök,** továbbá **gép olajak** és **veteményi magvak** a **legolcsóbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett.** 1455
Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítatik és osomagolás nem számítatik.
Készpénzfizetésnél 2% engedmény.

Dick Ferencz Alajos
fényező és mázólo mester
Aradon, Boczkó-utca 9. sz.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: **fürdőszoba,** és kádak-, vas- és fa-butorok-, vizkannák-, tálcza-, kályhavédő-, faksarak **aranyozás és márványozását,** függőlámpák bronzirozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelen, floderozások minden színben a legseccsiosabb kivitelen jutányos árban és pontosan teljesítetnek. 1475

Az előnyös bevásárlásnak legujabb meglepetésére
talál a n. é. közönség **Förrey- és Rákóczy-utca sarkán, Kristyóry-féle házban, Szállási Aladár** által ujonnan berendezett **rész-, rövid- és játék-áru** kereskedésében. Hol eretien-, kána-vász-, vászon áruban, u. m. **szines pamutban, harisnyákban, szalagokban, dohányzó-szerekben, pénztárcákban** és kézimunkához szükséges cikkekben **dus, gazdag raktár** tartatik. Különösen ajánlja jóhíraevű **gép-harisnya kötődjét,** melyet Aradon még nem létezett **kötőgépekkel** szerelt fel, hol **új harisnyák** kötését és fejelését, **kesztyűk-, kamálik-, alsósoknyák, alsóingek** és minden a kötőde szakmába vágó javításokat **jutányos árban** elkészíték. 335

Egy hozzánk érkezett levél így hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, Piesting.

Tisztelettel felkérem, szíveskedjek 2 csomag Wilhelm-féle antiartikus és autireumatikus vértisztító teát postautánvét mellett küldeni. Többben kik hozzám jönnek, szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok Önnek a csodaszertől, s kívánom, hogy az Isten fizesse meg ezt Önnek. En tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság. Ismételtlen köszönetet mondok a jó orvoságért, mert tudom, hogy e télen 2 hónapig feküdtem, és az Ön csodahatásu teája engemet gyógyított. En szeretném, ha minden beteg ember e csodahatásu teát bevenné.

Teljes tisztelettel Steiner Mátya.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hájós Árpád gyógyszertáráiban. 1569-I.

Schicht-szappan

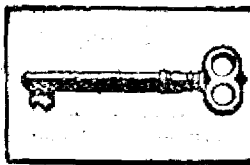
„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkladosabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Ladics Pál

szobafestő és mázoló

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak feregmentessé tételét is elvállalja. 263

Legolcsóbb ára, kerékpár és varrógép javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

órák és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villanycsengő és telephon berendezésekre ugy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben. 1485

Krausz Elemér és Társai
Aradon.

Legjobb

rovarpor

(legyek, bolhák, poloskák, konyha-rovarok, molyok ellen) a

vörös kereszt

ROVAR-POR!

10, 20, 30, 60, 120 filléres adagokban.

Egyszeri próba mindenkit meggyőz bámulatos hatásáról.

Legtisztább

NAPHTALIN

kilója 70 fillér.

Fertőtlenítő szerek:

- Angol Carbolsav, Carbol mész,
- Nyers „ Vasgalicz,
- Creolin, Lysol, Chlor mész.

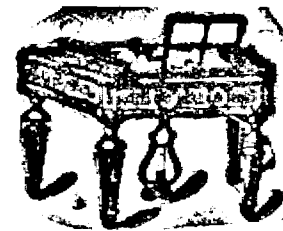
Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítás és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett. 1458

Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

Pártoljunk a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapesten kiüntetve

Varju Béla

cs. és kir. szab. műhangszer-ipar telepe

Budapest, VIII., József-körut 20. sz.

A székely-lőváros valamint több zenekar és tüzoltótestület szállítója.

Saját készítményű hangszerek, a. m.:

frtól	frtig	frtól	frtig
Iskola-hegedűk	5 15	Trombiták	4 70
Kijátszott régi hegedűk	20 1000	Harmonikák	3 80
Fuvolák	3 80	Arizsonok	14 35

telésen 6 kótalappal 12, valamint mindennemű pengőtű vonó és fuvó-hangszerekben.

Ozimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jótállás mellett.

Bármennemű hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos, csatornázási és vízvezetési berendező. ARAD, Andrassy-tér 13. sz.

TELEFON 333.

Hat kiállításon első díjjal, Páris 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

A t. cz. közönségnek!

Bádogos üzletemet a **minorita-templom** új épületében levő diszes, **mezzaninnal** és **földalatti raktárral** ellátott nagy helyiségben teljesen **ujjonnan**, a modern igényeknek megfelelően **rendeztem be**, és azt a szakmamba vágó **minden újabb készítményekkel**, a műipar legújabb cikkeivel felszereltem s mindezekből állandó, nagy választéku raktárt tartok.

MUHELY: Batthyány utca 32., saját ház. **TELEFON 321.** (Ugyanott egy vagy két tanuló felvétetik.)

Háztartási jégszekrények, ugyanazok **vendéglősök, hentesek és mészárosok** részére, legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek **kevés jéggel** kitűnően **hűtenek**. **Vízvezeték- és fürdőszobaberendezések** elvállaltatnak, helyben, ugyszintén **vidékre** is.

Mindennemű ornament- és épület-bádogos munkákat, fedéseket, diszes manzard és tető ablakokat, toronyfedéseket elvállalok.

Avult edények újbóli cinezése. Kocsi lámpa nagy raktár.

Konyhaberendezési cikkek nagy raktára.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét

elvállalom.

Teljesíték mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, terek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fénymázolásai munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve ki-váló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő, 409

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám

(Hortkó-ház.)

Tóth János

építelő, bútort- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden az **asztalos szakmába** vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, nri-szobák és terem-berendezéseket bármely stílusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 1488

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Stiászny József

kaptala és sámla készítő

Aradon, Andrassy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kiütetve 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű kaptala és sámla készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanuskedik jó hírnevemről. Főtörökvelem: ve-vőimet a legjobb anyagból készült árú aal jutányos árak mellett kiszolgálni. 281

Ez a legfontosabb

nem kell elköltöses esetben, vagy más esetben feleslegessé váló bútortakat pe-tom áras eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uráságtól levett ruhákat

a legegységmagasabb ársan.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

birtorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a Staat Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés szőljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell ezimezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentes-aitendők 1487

Itt először! Ujdonság! Itt először!

Csak július 26-ig

LIFKA

világhírű muzeuma és panoptikuma

Aradon, a Béla-téren.

I. Osoport.

Tartalmazza a mintázás és mechanika mesterműveit életnagyságu, történelmi és mythologiai viaszalakokban elegáns és értékes kiállításal, amint azok itt helyt még soha bemutatva nem lettek.

UJ! UJ!

L. Sándor szerb király és Draga királyné.

II. Osoport.

[Csak felnőttek részére.]

Tartalmaz sok anatómiai präparátumokat elismert művészies kivitelben.

Nyitva naponta d. e. 9 órától este fél 10-ig. 1598

Belépti díj 30 fillér.

Katonák őrmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekeknek 20 fill.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatásu, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bírhírsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsá és crém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJOS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Egy jó forgalmu helyen

egy

mészárszék

teljes berendezéssel

eladó,

esetleg egy társ kerestetik.

Czím a kiadóhivatalban. 1587

KINTZLER ZOLTAN

bronzetter művés és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finem

óra és ékszer

kapható. 1527

Pontos és szolid kiszolgálás!

Méregmentes!

FUCHSOL

Szabadalmazva!

Cs. és kir. katonai hatóságok, kir. hatóságok fogházak fölött, kórházak, megyei hatóságok, városi hatóságok és községek, erdészeti hivatalok, zárdák, pékek, mészárosok, hentesek és magánosok kéretnek szives figyelmüket a nemrég feltalált méregmentes „Fuchsol-vegykésítményre“ fordítani.

„FUCHSOL“ kipurztítja az összes rágóállatokat és pedig, patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

„FUCHSOL“ kipurztítja az összes férgeket, ugymint poloskát, böhát, muszkát, molyt stb. a fajzattal együtt.

MINDEN állatnemnek egy külön szer. Megrendelhető vidéki városokban, gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél.

Aradon kapható: Steinitzer N., Hegedüs Gyula és Vojtek és Weiss uraknál, valamint az összes droguerikban. — Ahol nem kapható, közvetlenül szállit:

„FUCHSOL“ vegyi-laboratorium

Ujházy Árpád és Társai 1601

POZSONY, Vörösmarty-utca 7.

Ké Törvényesen védve! 28

Ké Olcsó! 28

Privatizációsakat teljesen la-
gyan ad a

kiadóhivatal:

József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a
kiadóhivatalban:

József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

szem rovatban minden szó egyszeri belkutatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító hevein.

Egy könyvelő,

ki a magyar és német levelezést, nemkülönbén a könyvelést szak-szerűen és önállóan végzi, augusztus hó 15-iki belépésre felvétetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába „könyvelő” jelige alatt küldendők. 1572

Egy kevésbé használt

4 üléses automobil jutányosan eladó. Értekezhetni Ascher Ferenc és Társa műszerészknél. Arad, Deák Ferenc-utca 39. 1571

Egy elegánsan butorozott

külön bejárattal szoba lehetőleg teljes ellátással a belvárosban augusztus hó elsejére kerestetik. Szíves ajánlatok „Uj Otthon” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy szolid

keresztény árva leány 14—18 éves, magyar, német és románul beszél, egy üzletbe gyermektelen családnak felvétetik. Ajánlatok „Árva” jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 1583

Jó erkölcsű tanuló

felvétetik Czeiler Istvánnál czimfestő és mázoló Weitzer János-utca 8. 1586

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

100—300 hold

földbérlet lehetőleg Arad közelében több évi haszonbérbe kerestek. Bővebbet Hartmann Samu-urnál, Arad. 1518

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen” 7 katastr. holdnál nagyobb szálló terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? negmondja a kiadóhivatal. 1503

Zsinagóga-épületben

nagyobb üzlethelység azonnal kiadó. Bővebbet a jegyzői hivatalban (Árpádtér 5. sz. II. em.) 1587

Üzlet kiadó.

Salacz-utca 3. szám alatt, a Casino alatt levő üzlet, mellette levő szobával és pinczehelyiséggel azonnal jutányosan kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a háztulajdonos, Herold Rezső. körjegyző, Kis-Szt. Miklós u. p. Uj-Arad. 1578

Eladó

ház és háztelek Aradon, Kőlcsey-utca 9. szám alatt kedvező feltételek mellett. 1592

Házmesteri házaspár

jó fizetéssel, magyar, német, román nyelveket mind a kettőn bírják, az asszony jó főzőnő legyen, azonnali felvételre kerestetik. Fábrián-utca 5/a. 1589

Fejsze-utca 36. sz.

egy külön utcai lakás, 3 szoba zárt folyosóval és hozzátartozóival minden órában kiadó. 1602

Két egymásba nyíló,

csinosan butorozott utcai szoba augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet Róth József szállító, Eötvös-utca 8. sz. 1599

Egy 2 szoba,

fürdőszoba s összes mellék-helyiségek-ből álló utcai lakás Rákóczy-utca 30. sz. a. augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott. 1600

Eladó

egy jó karban levő zongora. Bővebbet Perényi-utca 3. sz. 1608

20—30 koronát kereshet

naponként

egy ügyes utazó

egy versenynélküli cik elárúsításával, melyből óriási mennyiség könnyen lehet eladni. 2687
Érdeklődők forduljanak: Franz Ra-deschinsky, Bielitz oestr. Schlesien W.

TENKE

Biharmegye.

Legelőcsőbb és leghatásosabb **vasas fürdők egyike**, a női betegségek- és vérszegénység-ből eredő bajok gyógyítására. — Prospectust készséggel küld

1095

a fürdő-igazgatóság.

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves

Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal minden szerkezetű **fegyver** kisebb és nagyobb javítását és új **agyazást, csőbarnitást** jutányos árban 287

jótállás mellett.

Továbbá raktáron tart legjobb minőségű fegyvereket, revolvereket, sörétet, töltényeket és minden e szakmába vágó cikket, a legjutányosabb árak mellett.

SIÓFOK

a Balaton

leghullámogabb pontján.

Tökéletes

tengeri fürdő.

Kiadó.

Uj-Aradon a fő-utca 2. számú **családi lakház,**

mely áll 3 utcai, 1 udvari szoba, konyha és hozzátartozó mellék-helyiségek-ből, továbbá 1 udvari lakás, 1 gabona raktár, 1 üzlethelyiség, mellette szép és világos pinczével

azonnal kiadó.

Bővebbet Csalogovits Károly és Csalogovits Mándor uraknál Uj-Aradon. 1605

500 forintot

fizetek annak, aki

Bartilla

fogvizének hasz-

nálata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Brücksel**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon: Ring Lajos Asztalos Sándor-utca 1. sz. G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és Krausz Elemér és Társaik droguerájában, Andrássy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentő 161 díjaztatnak. 129

Kiss András

férfi szabó

Aradon, Deák Ferenc-utca 35.

Ajánlja magát az ideényhez alkalmas legelegánsabb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.

Hazai és angol ruhaszövetekből állandó raktártartok. 5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint szabász működtem.

Veszek zálogcédelulákat.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legelőcsőbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Készpénzért a legmagasabb árban vesz vagy más új tárgyakra be-cserél mindentéle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438.

1431

Veszek zálogcédelulákat.

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kérjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwauen-Apotheke, Frankfurt a/M.** 2749

Arad legrégebb kerékpár és varrógép javítóhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímezéere, továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és

1513

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Telephon 364. sz.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

legjobb valódi francia

1434

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.

(száját házában.)

Aranyérmekkel kitüntetve.

Főraktár: STEINITZER N., ARAD.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlozafestéket, melyek mászban föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilonkint 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék szintizálását és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Alapított 1840. Divatáruház Telefon 231. sz.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

Szabadság-tér. ARAD, Forray-utca sarok.

Rövid nyári
alsó nadrág
fehér vagy színes battist
Cniffonból
Patent nélkül
75 kr. darabja.

Csász. és kir. szabadalmazott
Frisch-féle
férfi-alsónadrág,

mely elől az övnel szűkebbre vagy bővebbre szabályozható a nélkül, hogy a felső nadrágot vagy mellényt kellene fölgombolni. Egészségi szempontból czélszerűségénél, tartósságánál és kényelmességénél fogva hazánkban és a külföldön is a nagyobb kedveltségnek örvend, mert a testhez simul és nem csuszlik le, mint az eddigiek, melyek vagy nagyon szűkek, vagy nagyon bővők voltak: a gyomorra pedig rendkívül hatással van.

Szabadalmazott férfi-alsónadrágok árai:
Köpper . . . . . K. 3.20
Schroll-Brill . . . . . K. 4.-
Rumburgi . . . . . K. 6.-
Rövid nadrágok méreténél
elegendő a derékbőség fe-
szesen véve.
Szállított áruk meg nem felelés esetén visszereltesnek
vagy az érték tizedét összeg visszaszedik. — Csomagol-
ást és szállítólevelet nem számítok. 1405
Aradon kizárólag nálunk eredeti árban kaphatók.

Utasítás mértékértelmezés:
Derékbőség (feszesen véve), a
felső nadrág teljes hossza.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszerár Ala. (Dél-Tirol.)

Ajánlunk a nyári Saisonra:

Utazási cikkek.

Fürdőzési cikkek.

Utazó kofferek.

Utazó kosarak.

Teke golyók.

Ablak redőnyök.

Szalmakalapok.

Turista ingek.

Swerczek.

Náp és esőernyők.

Sétabotok.

Ing, gallér és kezelő.

Zimmermann és Eisele

Aradon, Templom-utca sarkán a „Zöld papagáj“-hoz.

URANOS

- K É K

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítő-szer.

— Vörvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legked-
veltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

1 kg üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.

— 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Mintakéretől önkényesen.

Kizárólagos
gyártó:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rév-utca 55.